

Casa Amèrica Catalunya

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2007

1. LITERATURA
2. PRESENTACIONS DE LLIBRES
3. FORMACIÓ ACADÈMICA
4. CONFERÈNCIES i ESPAIS DE DEBAT
5. AUDIOVISUALS
6. FESTIVALS
7. EXPOSICIONS
8. MÚSICA
9. ESPAI DE TROBADA
10. PREMI IBEROAMERICÀ CASA AMÈRICA CATALUNYA A LA LLIBERTAT D'EXPRESSIÓ
11. BEQUES
12. AJUTS A LA COOPERACIÓ CULTURAL

LITERATURA

Santiago Roncagliolo i David Barba

Tertulia literària

15 de febrer

El peruà **Santiago Roncagliolo** i el català **David Barba**, dos dels escriptors més prometedors de l'àmbit iberoamericà, van desvetllar a la seu de **Casa Amèrica Catalunya** les inquietuds, les motivacions i els valors de la nova literatura en llengua espanyola. L'acte va ser organitzat en col·laboració amb la Fundació Carolina.

Editors i diàspores

Taula rodona

26 de juny

La taula rodona "Editors i diàspores" va ser un recordatori a tots aquells editors catalans que, a causa de la Guerra Civil espanyola, van haver d'exiliar-se a Llatinoamèrica.

A l'acte van participar **Julià Guillamón**, periodista i escriptor; **Teresa Ferriz**, responsable del portal Lletra de la UOC; i **Lorena Bou Linhares**, investigadora de la Universitat Pompeu Fabra. L'argentina **Nora Catelli**, professora de Teoria de la Literatura i Literatura Comparada a la Universitat de Barcelona (UB) i investigadora del Centre Dona i Literatura de la UB, va moderar la trobada.

Liber Perú

Diàlegs literaris

3, 4 i 5 d'octubre de 2007

En col·laboració amb la Fira Internacional del Llibre.

Perú va ser el país convidat de la 25a Fira Internacional del Llibre celebrada enguany a Barcelona. Així, **Casa Amèrica Catalunya** es va afegir a les activitats programades organitzant tres jornades culturals al voltant de la literatura peruana.

Els escriptors peruans **Alonso Cueto**, **Carlos Germán Belli** i **Carmen Ollé** van protagonitzar una sèrie de diàlegs literaris amb llurs col·legues respectius: **Pedro Zarraluki** (Catalunya), **Mario Campaña** (Equador) i **Susanna Rafart** (Catalunya).

També va organitzar-se la taula rodona "Perú al peu de l'orbe: literatura i migració", que va comptar amb la participació dels escriptors **Edmundo Paz Soldán** (Bolívia) i Isaac Goldemberg (Perú); i de **Rocío Ferreira** (Perú), catedràtica del Departament de Llengües Modernes de la DePaul University (Chicago).

Finalment, els escriptors peruans **Arturo Corcuera**, Isaac Goldemberg, **Carlos Meneses** i **Teresa Ruiz Rosas** van parlar sobre la literatura que es fa al seu país i també sobre les seves obres més recents.

Régis Bonvicino

Poesia brasilera

14 de novembre de 2007

El poeta brasiler **Régis Bonvicino** va oferir una lectura comentada dels seus textos acompanyat del poeta cubà exiliat a Barcelona, **Pedro Marqués de Armas**, i el català **Ivan Humanes**. Així, els poemes de l'autor brasiler es van poder escoltar en portuguès, castellà i català, en un enriquidor intercanvi de llengües i pensaments, segons va manifestar el mateix Bonvicino.

L'endemà, 15 de novembre, Bonvicino va retre homenatge al poeta i diplomàtic brasiler Joao Cabral de Melo Neto, en una lectura celebrada al Bar Berlín del carrer Muntaner de Barcelona, on va viure Cabral durant els anys en què va viure a la ciutat. Fruit d'aquest acte, celebrat en

col·laboració amb el Centro de Estudos Brasileiros, va sorgir la idea de publicar, en el marc del segell editorial KM 13.774, l'assaig de Cabral sobre Joan Miró. El projecte veurà la llum el 2008.

Publicacions pròpies

KM 13.774

Presentació del nou segell editorial de **Casa Amèrica Catalunya**.

13 de novembre de 2007

KM 13.774 pren el nom de la distància màxima que separa l'Amèrica Llatina (Hanga Roa, Illa de Pasqua) de Catalunya (Portlligat, Alt Empordà). El nou segell va néixer amb la voluntat de consolidar l'activitat editorial de la institució i esdevenir sinònim de **Casa Amèrica Catalunya** en el món de l'edició de llibres i publicacions.

En l'acte de presentació van intervenir-hi el director de **Casa Amèrica Catalunya**, **Antoni Traveria**, el director de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, **Andreu Felip** i, donant suport a la iniciativa, l'escriptor colombià resident a Barcelona **Juan Gabriel Vásquez**, i l'escriptora catalana i directora del festival Fet a Mèxic **Lolita Bosch**; dos autors, la trajectòria dels quals reflecteix l'esperit del segell editorial de construir un pont bibliogràfic entre ambdues ribes de l'Atlàntic. Van inaugurar l'acte el bandoneó de **Marcelo Mercadante** i la veu de **Cristina Vilallonga**, cantant de Gotan Project, un grup que fusiona tangos, jazz i música electrònica. A través de **KM 13.774**, la **Fundació Casa Amèrica Catalunya** concentra la seva oferta editorial en una única marca carregada de simbologia, que recull en el seu propi nom una volguda ambivalència lingüística. Les edicions de **KM 13.774** es presenten en un original format bilingüe –sempre que tècnicament sigui possible– tot cercant la singularitat que permetrà identificar i caracteritzar les obres del nou segell.

Un dels propòsits de **KM 13.774** és aconseguir que les obres esdevinguin l'altaveu del programa d'activitats de l'entitat i tot un referent de les temàtiques que s'hi tracten. Els tres primers títols del nou segell editorial així ho posen de manifest:

- **Cooperació cultural al desenvolupament: eines per a la reflexió**, de Ramon González i Francesc Montserrat, recull l'informe sobre cooperació cultural al desenvolupament encarregat a **Casa Amèrica Catalunya** per l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, que col·labora en aquesta edició. El llibre també aporta un seguit d'exemples i casos pràctics exposats durant les jornades organitzades per l'entitat l'any 2006.
- **Llengües d'Amèrica. IV Fòrum de les Llengües Ameríndies**, d'Ariadna Lluís i Vidal-Folch i Josep Cru Talaveron (ed.), recull les ponències de les jornades celebrades a **Casa Amèrica Catalunya** sobre una de les principals línies de treball de l'entitat, les llengües indígenes de l'Amèrica Llatina, la seva riquesa i la seva supervivència amenaçada.
- **La província flotante. El exilio argentino en Cataluña (1976-2006)**, de Silvina Inés Jensen, un exhaustiu treball de recerca de l'exili argentí des de la darrera dictadura militar, a través de les pròpies veus d'aquells qui es van establir a Catalunya a mitjan dels anys setanta.

A més de materialitzar els continguts i els coneixements que es generen en els espais de debat organitzats per l'entitat, la línia editorial de **KM 13.774** donarà també cobertura a d'altres eixos de treball de la **Fundació Casa Amèrica Catalunya**, com ara la difusió de les múltiples expressions artístiques que reforcen els ponts culturals i el coneixement mutu entre ambdues societats.

PRESENTACIONS DE LLIBRES

Narcotràfic i Amèrica Llatina

1 de febrer

Presentació del llibre *Narcotráfico: Europa, Estados Unidos y América Latina*, una recopilació d'articles publicats per l'Observatori de les Relacions Unió Europea - Amèrica Llatina (OBREAL) i la Universitat de Barcelona.

L'acte va anar a càrrec d'**Álvaro Camacho**, coordinador de la publicació, i membre d'OBREAL (Universidad de los Andes, Bogotá, Colòmbia); **Ramon Torrent**, coordinador d'OBREAL (Universitat de Barcelona); i **Antoni Traveria**, director general de la Fundació Casa Amèrica Catalunya.

Un fraile mexicano desterrado en Europa

13 de febrer

Presentació del llibre *Memorias. Un fraile mexicano desterrado en Europa*, de Servando Teresa de Mier, editat per Manuel Ortuño. Mier és considerat un dels primers ideòlegs de la independència mexicana a inicis del segle XIX i les seves memòries són una denúncia de la injustícia, la corrupció i les misèries de la Cort imperial.

L'acte de presentació va anar a càrrec de **Manuel Ortuño**, doctor en Història i editor del llibre, i **Javier Nart**, advocat i periodista.

Voltant per Mèxic

6 de març

Presentació de *Voltant per Mèxic*, primer llibre de l'Associació d'Escriptors Tirant lo Blanc Catalunya (AETLBC), format per 13 contes d'autors catalans i mexicans que expliquen el seu pas per ambdós països. L'objectiu de l'AETLBC és intercanviar idees i desenvolupar activitats al voltant de la literatura per donar continuïtat al treball d'escriptors emigrants, mexicans i catalans.

L'acte va ser presentat per **Blanca Mart**, escriptora i fundadora de l'AETLBC i exresponsable de Cultura de l'Orfeó Català de Mèxic, i per **Joan Pinyol**, escriptor i president de l'AETLBC.

Sabor a ceniza

7 de març

Presentació del recull poètic *Sabor a ceniza* (Ed. Insòlt, 2007), del poeta colombià **Arturo Bolaños Martínez**. Els textos parlen sobre Colòmbia i la seva situació: la mescla de neguit i d'esperança que envaeix el país.

La presentació de l'acte va anar a càrrec de **José Corredor-Matheos**, Premi Nacional de Poesia 2005.

El fusilamiento de Penina

14 de març

Presentació del llibre *El fusilamiento de Penina* (Editorial Viejo Topo, 2006), de l'escriptor i poeta argentí **Aldo Oliva**. Es tracta d'una reedició del llibre que explica la història de Joaquim Penina, un obrer anarquista català que va convertir-se en el primer desaparegut de la dictadura del general Uriburu a l'Argentina a l'any 1930. La primera edició d'aquesta obra, que va formar part de les col·leccions populars de la Biblioteca Vigil de Rosario (Argentina), va ser segrestada i destruïda per la dictadura militar argentina de 1977.

L'acte, presentat per **Marta Nin**, directora adjunta de **Casa Amèrica Catalunya**, va comptar amb les intervencions de **Maria Jesús Bono Lahoz**, directora general de la Memòria Democràtica del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya; **Margarida Aritzeta Abad**, directora

general d'Acció Departamental de la Vicepresidència de la Generalitat de Catalunya; **Lluís Ferran Toledano**, professor d'Història de la Universitat Autònoma de Barcelona; **Florencia Rovetto**, membre de la Plataforma Argentina contra la Impunitat; i **Antonio Oliva**, professor de la Universitat Nacional de Rosario i fill de l'autor del llibre.

Encuentro de dos ríos

16 de març

Activitat organitzada en col·laboració amb el Consolat del Perú a Barcelona

La poetessa i pintora peruana **Martha Puch** va presentar a la seu de **Casa Amèrica Catalunya** el seu recull poètic *Encuentro de dos ríos*.

Del alba al ocaso

10 d'abril

L'actor català **Jordi Dauder** i l'escriptor i dibuixant argentí **Dante Bertini** van presentar el llibre de fotografies *Del alba al ocaso*, del fotògraf argentí **Héctor Zampaglione**. La publicació fa un recorregut per Àsia, Àfrica, Amèrica i Europa, un joc d'imatges que mostren un dia sencer, 24 hores, des de l'alba fins a la caiguda del sol. El poeta argentí Gabriel Alejo Jacovkis, inspirat en aquest recorregut, ha escrit les poesies que acompanyen les imatges.

Soledades sonoras

2 de maig

Presentació de *Soledades sonoras*, l'últim treball fotogràfic de la mexicana **Vida Yovanovich**, que mostra des de les presons "la dona culpable que sofreix per voler viure un poc".

L'acte va ser presentat per **Claudi Carreras**, fotògraf i professor de fotografia a la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona, i va comptar amb la conferència "Vida", pronunciada per l'autora.

Rodolfo Walsh. La palabra y la acción

24 de maig

El periodista i escriptor argentí **Eduardo Jozami** va presentar el seu darrer llibre *Rodolfo Walsh. La palabra y la acción* (ed. Norma, 2007), una biografia política i literària de l'escriptor argentí Rodolfo Walsh, torturat i assassinat a l'Escola Superior de Mecànica de l'Armada (ESMA), el principal centre de reclusió de la dictadura militar argentina de 1976.

La presentació de l'acte va anar a càrrec de **Jordi Borja**, professor de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) i director del projecte Gestió de la Ciutat, amb la presència de **Lila Pastoriza**, supervivent de l'ESMA i membre del col·lectiu "Memoria Abierta".

Llatinoamèrica en web

13 de juny

Casa Amèrica Catalunya va acollir l'acte de presentació del portal web Tribunalatina.com, a càrrec del seu editor, **Francesc Moreno**, i el seu director, **José-Christian Páez**. Tribunalatina.com és un diari electrònic amb redacció central a Barcelona especialitzat en Amèrica Llatina.

Els Baralt i el seu llinatge a Amèrica

14 de juny

El periodista **Xavier Bru de Sala** i l'autor del llibre, **Zenón de Pol i Alguer**, van presentar *Els Baralt i el seu llinatge a Amèrica* (Z.P.A, 2006). L'obra explica la història d'una família catalana que durant tres segles ha estat dedicada a la navegació, el comerç, la política i les lletres. Fills d'Arenys de Mar, aquests empresaris van establir-se a Veneçuela i a Cuba.

Cinco mil años de palabras

19 de juny

Activitat organitzada en col·laboració amb el Centre Cultural Fundació Círculo de Lectores

Presentació del llibre *Cinco mil años de palabras* de **Carlos Prieto**, una investigació sobre el fenomen de les llengües, des dels seus orígens fins al present, incloent extenses referències a l'extinció de parles i dialectes. En paraules de l'escriptor mexicà Carlos Fuentes, autor del pròleg, la obra "recorre amb singular erudició coses que creïem saber sobre les llengües i descobreix el que no sabíem sobre el que creïem saber":

A part de la seva faceta d'escriptor, **Carlos Prieto** és un reconegut violoncelista. Juntament amb el flautista **Álvaro Marías**, van amenitzar l'acte amb un breu concert.

El republicanisme aplicat avui dia

11 de juliol

Joan Prats i Català, director de l'Institut Internacional de Governabilitat de Catalunya i director dels Estudis de Dret i Ciència Política de la Universitat Oberta de Catalunya, va presentar *A los Principes Republicanos. Democracia y desarrollo desde el republicanismo cívico* (ed. Plura de la Bolívia, 2007). Segons l'autor, el republicanisme, després de la crisi dels grans relats ideològics de la modernitat, el liberalisme i el marxisme, està oferint la inspiració per a la reconstrucció de l'espai públic del nostre temps.

La presentació del llibre va comptar amb la presència de l'autor, **Joan Prats i Català**, i va anar a càrrec de **Francesc de Carreras**, catedràtic de Dret Constitucional; **Pere Torres**, biòleg i expert en desenvolupament sostenible; i **Francisco Ramos**, director de l'Instituto Nacional de Administración Pública.

Micromèxics

Presentació de llibre

17 de setembre de 2007

61 microcontes per retre homenatge a Mèxic. L'escriptor **Joan Pinyol i Colom** descobreix amb *Micromèxics* (Brosquil edicions, 2007) un país ple de contrastos, des de la capital, Mèxic DF, a les regions d'Oaxaca, Chiapas i el Yucatán, i li ret homenatge amb aquests 61 contes. Inspirat en l'experiència pròpia, el llibre també permet repassar la història antiga i recent del país.

Amb pròleg de Tessa Calders, filla de l'escriptor Pere Calders i nascuda a Mèxic, l'obra, entre d'altres microrelats, explica l'enfrontament entre un poble indígena i un monjo cristià, la relació dels vius amb els seus morts i l'antic joc de la pilota dels precolombins.

La presentació del llibre va anar a càrrec de **Rafa Monroy**, periodista mexicà que fa anys que resideix a Barcelona.

70 anys de ràdio, fets i veritat

Presentació de llibre

19 de setembre de 2007

Treball de recerca sobre la història de Radio Cooperativa, una de les emissores més antigues de Xile (1935). Fent referència a una de les frases que esdevingué símbol d'aquest mitjà de comunicació

"Usted tiene derecho a saber la verdad, y la verdad está en los hechos", els periodistes xilens **Carolina Espinoza** i Carlos Alzamora van escriure *La verdad está en los hechos. 70 años de Radio Cooperativa* (Ediciones de Interés Público, 2007).

En el decurs de la presentació del llibre es va destacar que Radio Cooperativa mai no ha deixat d'emetre i que després del cop d'estat de Pinochet va ser una de les emissores que va donar veu als "sense veu". També es va recordar que a partir de 1976, i durant la dècada dels vuitanta, la

ràdio assolí el moment de màxima popularitat en erigir-se com a expressió d'un moviment de denúncia del règim i en defensa dels drets humans, la llibertat i la democràcia.

L'acte va cloure amb un recital de música dels cantautors xilens **Miguel Marín** (del grup xilè Chamal) i **Carlos Marín**.

La història de l'Uruguai de Marciano Durán

Presentació de llibre

21 de setembre de 2007

Després del gran èxit de vendes a l'Uruguai i l'Argentina –vuit edicions en vuit mesos–, es va presentar a Europa *El Código Blanes. La otra historia del Uruguay* (Flor Negra Ediciones, 2006), de l'escriptor uruguaià **Marciano Durán**. Van acompanyar a l'autor el cònsol general de l'Uruguai a Barcelona, **Joaquín Píriz**, i **Gabriel Bernat**, agregat d'honor del Consolat.

Jugant deliberadament amb els paràmetres d'*El Codi Da Vinci*, de Dan Brown, Marciano Durán planteja en *El Código Blanes* una revisió de la història de l'Uruguai a través de l'anàlisi del quadre *El Juramento de los Treinta y Tres Orientales* (1875-1877), del cèlebre pintor uruguaià Juan Manuel Blanes, i dels misteris que aquest amaga.

El llibre va acompanyat d'un CD-ROM interactiu i d'una fitxa amb claus numèriques que permeten experimentar la lectura d'una forma més amena, encara que aquests complements no són necessaris per seguir la història. Durán va explicar que el motiu d'aquesta iniciativa era “aconseguir que les noves generacions, que han crescut amb les noves tecnologies, es donin la mà amb les generacions que vam créixer sense televisió” i així fomentar la lectura entre els més joves.

Fotògrafs mexicans

Presentació de llibre

24 d'octubre de 2007

El fotògraf català **Claudi Carreras** va presentar *Conversaciones con fotógrafos mexicanos* (Gustavo Gili, 2007), una sèrie de 22 entrevistes realitzades per ell mateix als principals fotògrafs mexicans residents a Mèxic –Pedro Meyer, Eniac Martínez o Francisco Mata, per exemple–, complementades amb una mostra de les imatges més representatives de cada professional.

En el decurs de la presentació, **Pepe Baeza**, periodista que ha exercit com a fotògraf de premsa, va afirmar que amb la lectura d'aquest llibre es poden arribar a conèixer els problemes, els desafiaments i els èxits de la fotografia mexicana, però que també ajuda a entendre molts aspectes de l'art i la cultura de Mèxic i, fins i tot, de l'Amèrica Llatina.

La nova immigració argentina a Barcelona

Presentació de llibre

9 de novembre de 2007

Tú, sudaca (Prometeo Libros, 2005), de l'antropòleg argentí **Alejandro Goldberg**, és una aproximació al col·lectiu del seu país que va arribar a Barcelona després de la crisi econòmica de l'any 2001. Segons va destacar l'autor, un dels objectius del llibre és reflexionar sobre els estereotips i la percepció que tenen els barcelonins de la població immigrant, aspecte que afecta directament a la inserció laboral i a les relacions socioculturals.

El doctor en Antropologia Social i Història d'Amèrica i d'Àfrica de la Universitat de Barcelona, **Pablo Ponza**, va assenyalar en la seva intervenció que la nova immigració argentina a Barcelona es caracteritza per provenir de les grans capitals del país com Buenos Aires, Córdoba o Rosario, i per ser d'origen espanyol o italià –de les onades migratòries europees cap a l'Argentina– i, per tant, tenir possibilitats d'establir-s'hi legalment.

El ludolingüisme de Les Luthiers

Presentació de llibre

30 de novembre de 2007

En el marc de les jornades sobre l'humor iberoamericà (veure capítol "Conferències i espais de debat" - apartat "Idees en comú"), **Carlos Núñez Cortés**, membre de Les Luthiers des del principi, va presentar *Los juegos de Mastropiero* (Ed. Península, 2007), llibre en el qual recull exemples detallats de cadascuna de les estructures lingüístiques que caracteritzen els textos i les cançons de l'esmentat grup argentí.

Màrius Serra, escriptor i periodista català, inspirador –a través del seu llibre *Verbàlia*– de l'obra de Núñez Cortés, va afirmar que Les Luthiers practiquen el virtuosisme com un vici i que els seus textos són un monument a la llengua castellana.

L'acte també va comptar amb la participació de **Manuel Fernández-Cuesta**, editor de Península, i de **Leandro Devecchi**, il·lustrador de *Los juegos de Mastropiero*.

FORMACIÓ ACADÈMICA

Músiques de l'exili

Curs

Activitat organitzada en col·laboració amb l'Associació Catalana de Compositors i l'Ateneu Barcelonès

1 de març-28 de juny

Casa Amèrica Catalunya va celebrar el cicle "Músiques de l'exili", en el qual van participar músics i musicòlegs d'aquí i d'allà, combinant sessions teòriques amb concerts. El cicle comptava amb el reconeixement de 3 crèdits per la Universitat de Barcelona. La possibilitat d'assistir a interpretacions d'intèrprets i d'orquestrades de cambra iberoamericanes va estar especialment celebrada pel públic.

Programa:

Dijous, 1 de març

"Catalunya-Argentina: un diàleg constant". Conferència a càrrec de l'argentí **Jorge de Persia**, crític musical de *La Vanguardia*.

Dijous, 8 de març

Sessió dedicada a Colòmbia amb una xerrada i un concert de jazz i música popular colombiana amb els colombians **Gisel·le Ivonne**, compositora i música, i **José Arteaga**, compositor i crític musical

Dijous, 15 de març

El músic, compositor i guitarrista xilè **Eulogio Dávalos** va parlar sobre "Xile: entre el cant i l'exili".

Dijous, 22 de març

"Diàspores musicals. De Catalunya a Amèrica i d'Amèrica a Catalunya". Taula rodona amb els argentins **Jorge de Persia**, crític musical, i **Eduardo Diago**, compositor. Va moderar la taula **Domènec González de la Rubia**, compositor i director d'orquestra.

Dijous, 12 d'abril

"Música, política i exili a l'Amèrica Llatina". Taula rodona amb els compositors xilens **Gabriel Brncic** i **Carlos Silva**, i amb el compositor argentí **Eduardo Diago**. Va moderar la sessió **D. González de la Rubia**, compositor i director d'orquestra.

Dijous, 19 d'abril

"Veneçuela: El descobriment d'una rica tradició". Conferència a càrrec del veneçolà **Pablo González**, director de l'Orquestra Iberoamericana.

Dissabte, 21 d'abril

L'Ateneu Barcelonès va ser l'escenari del concert a guitarra del colombià Edwin Guevara

Ateneu Barcelonès

Dijous, 10 de maig

"Mèxic: del virregnat al món contemporani". Conferència pronunciada per **Francesc Bonastre**, catedràtic de la Universitat Autònoma de Barcelona (Àrea de Música-Departament d'Art)

Dijous, 31 de maig

Concert a l'Ateneu Barcelonès a càrrec de **Jordi Gendra**, a la flauta, i **Viktoria Katsyuba**, al piano. El repertori consta de peces de música d'autors catalans i iberoamericans.

Dijous, 7 de juny

"La música cubana entre la independència i la revolució". Conferència a càrrec del pianista cubà **Cecilio Tieles**.

Dijous, 21 de juny

Amb motiu del Dia de la música, **Joan Carles Moreno**, crític musical i historiador, va pronunciar la conferència "Brasil: el ritme de la vida". Després, el músic brasiler **Cris Viana** va fer un recital de Bossa Nova.

Dijous, 28 de juny

L'Ateneu Barcelonès va acollir el concert de la formació Ensemble Diapason amb músiques d'autors catalans vinculats a l'Amèrica Llatina.

Portuguès

Curs

Del 5 de març al 25 de juliol (nivell elemental)

Del 6 de març al 26 de juliol (nivell iniciat)

Activitat organitzada amb la col·laboració del Centro de Estudios Brasileiros

Una de les llengües més parlades del món és el portuguès. Conscients d'aquest fet, i amb la voluntat d'oferir la possibilitat d'aprendre una de les llengües que gaudeix amb més nombre de parlants a l'Amèrica Llatina, des de **Casa Amèrica Catalunya** va organitzar cursos de nivell elemental i iniciat d'aquesta llengua. Cadascun d'aquests cursos va comptar amb el reconeixement de 4 crèdits universitaris.

Català

Curs

A partir de l'octubre de 2007

Activitat organitzada en col·laboració amb el Consorci de Normalització Lingüística

Casa Amèrica Catalunya ofereix des de setembre de 2007 un curs de català de nivell bàsic, especialment concebut per a estrangers que arriben a Catalunya. La forta demanda existent en aquest àmbit, sobretot entre els becaris AECI gestionats des de la casa, ha estat decisiva en aquesta iniciativa.

CONFERÈNCIES I ESPAIS DE DEBAT

Sense Ficció: periodisme d'investigació

Conferències i tallers

15, 16 i 17 de gener

Activitat organitzada en col·laboració amb Círculo Lateral

Casa Amèrica Catalunya, juntament amb Círculo Lateral, van acollir el cicle "Sense Ficció", tres dies dedicats a tallers de treball, conferències i taules rodones sobre diferents escoles de periodisme d'investigació. Es van mostrar i debatre treballs de periodistes mexicans, catalans i britànics, tant en la vessant narrativa- visual com en l'escrita.

El periodisme d'investigació mexicà va estar representat per **Sergio González Rodríguez**, autor de *Huesos en el desierto*, una recerca sobre la desaparició de dones a Ciudad Juárez (Mèxic).

Sergio González, que va quedar finalista del Premi Anagrama d'Assaig amb *El Centauro en el paisaje* l'any 1992, va pronunciar la conferència "Ciudad Juárez, la frontera de la muerte".

A banda de Sergio González, van impartir conferències a l'auditori de **Casa Amèrica Catalunya** els documentalistes **Montse Armengou** i **Justin Webster**

Tecnologies Convergentes

Jornades científiques

25 i 26 de gener

Activitat organitzada en col·laboració amb l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament i el Palau Robert

Destacats científics i investigadors llatinoamericans del camp de les anomenades tecnologies NBIC (Micro i Nanotecnologies, Biomedicina, Tecnologies de la Informació i Ciències del Coneixement), van participar en una reunió impulsada per la **Fundació Casa Amèrica Catalunya** amb el suport de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, per millorar i potenciar la cooperació Europa – Iberoamèrica en Tecnologies Convergentes, l'aplicació de les quals contribuirà a una millor qualitat de vida de les persones.

Antonio García Rozo, de la Universitat de los Andes (Colòmbia), va coordinar la trobada, que va comptar amb la participació, entre d'altres, dels doctors **Andrés Jaramillo-Botero** (Colòmbia); **Mitermayer Galvao dos Reyes** (Brasil); **Liliana Fraigi** (Argentina) o **Christian A. Estay-Niculcar** (Xile). La reunió va tenir lloc en el marc de les "Jornades Tecnologies Convergentes Fòrum 2007", celebrades en el Palau Robert de Barcelona. La **Fundació Casa Amèrica Catalunya** també va acollir diverses reunions a porta tancada en la que científics de tot el món van abordar qüestions relacionades amb les investigacions més punteres.

Els nens desapareguts a El Salvador

Cicle

30 i 31 de gener

Aquest cicle de dos dies va estar dedicat als nens i nenes desapareguts a El Salvador durant el conflicte intern que va viure el país en els anys 80. A la primera sessió es va projectar el documental "En búsqueda ¿dónde están?", que relata aquests fets a través d'entrevistes a familiars afectats. Posteriorment **Carla Maria Sánchez**, salvadorenca, doctoranda d'Història d'Amèrica a la Universitat de Barcelona (UB); **Mario José Sánchez**, coordinador de l'associació Pro-Búsqueda de El Salvador; i **Francisca Quinteros**, mare d'una nena desapareguda, van protagonitzar un col·loqui sobre la qüestió.

A la segona sessió del cicle es va projectar el documental "Jon Cortina, compañero de Jesús, compañero del pueblo", que relata la història d'aquest jesuïta basc, seguidor de la teologia de l'alliberament, que amb 21 anys va viatjar a El Salvador per treballar al costat dels més

desfavorits. Al 1994 va crear l'associació Pro-Búsqueda, dedicada a la recerca dels nens desapareguts de El Salvador, i l'any passat va morir a Ciutat de Guatemala.

Publicitat llatinoamericana. Una influència per a la nostra?

Taula rodona

20 de febrer

La publicitat pot viatjar? Imita societats o intenta crear nous models? Existeixen nexes d'unió entre Catalunya i Amèrica Llatina? Qui influència a qui? Professionals llatinoamericans i catalans van respondre algunes d'aquestes qüestions en una jornada que va servir per projectar anuncis de cinema i televisió guardonats a la 21a edició del Festival de Publicitat Iberoamericana El Sol, que se celebra cada any a Sant Sebastià.

A l'acte, van participar **Kathy Matilla**, vicedegana del Col·legi de Publicitaris i Relacions Públiques de Catalunya i professora de la Universitat Ramon Llull; **Robert Rodergas**, creatiu publicitari, assessor en comunicació institucional i assessor d'empreses; i **Josep Maria Ricarte**, catedràtic de publicitat de la Universitat Autònoma de Barcelona.

La importància del disseny argentí a la Barcelona actual

21 de febrer

Vinçon, Camper, l'escut commemoratiu del centenari del FC Barcelona, el nou logotip de les Biblioteques Públiques de Catalunya, la marca identificativa del Banc de Sabadell, del Maremagnum, de La Vanguardia o dels Mossos d'Esquadra, el símbol de BCNeta!, les anelles olímpiques de Barcelona 92 o Casa Tarradellas, són productes, empreses o eslògans creats per dissenyadors argentins que estan molt arrelats en l'imaginari col·lectiu dels barcelonins i catalans.

Els dissenyadors argentins **América Sánchez**, **Carlos Rolando**, **Ricardo Rousselot** i **Mario Eskenazi** van compartir amb els assistents anècdotes i impressions d'aquestes tres dècades vivint i treballant a Barcelona.

Els últims descobriments arqueològics al Perú

Conferència

23 de febrer

"Els últims descobriments arqueològics al Perú", a càrrec de **Juan Tió Idrogo**, enginyer, fotògraf i periodista peruà especialitzat en temes científics i de divulgació cultural.

La intervenció va consistir en una exposició dels descobriments arqueològics més rellevants registrats en els darrers cinc anys al Perú, com les Línies de Palpa, un conjunt de geoglifus o figures en la superfície de la sorra del desert, o les dues piràmides atribuïdes a la cultura motxe.

Isabel Perón, la derrota de la impunitat

Conferència

28 de febrer

El periodista, escriptor i investigador argentí **Juan Gasparini** va pronunciar la conferència "Isabel Perón, la derrota de la impunitat" sobre el grup terrorista paramilitar Triple A, responsable d'almenys 600 crims durant el govern de Maria Estela Martínez de Perón, "Isabelita". La presentació de l'acte va anar a càrrec de **Horacio Altuna**, dibuixant argentí i President de l'Associació Professional d'Il·lustradors de Catalunya (APIC).

Joventut i cultura de risc

Videoconferència

5 de març

En el marc de la Conferència Llatina Virtual (Cl@t) “Joventut, salut i cultura del risc: aliança i xarxes”, el filòsof xilè **Videoconferència de Martín Hopenpayn** va pronunciar la videoconferència Madrid – Santiago de Xile – Barcelona “Joventut i cultura del risc: un vincle a deconstruir”. La videoconferència, organitzada pel Grup Igia amb la col·laboració de **Casa Amèrica Catalunya**, es va transmetre per www.ateiamerica.com i es va poder seguir presencialment a la seu de l'entitat.

L'acte va comptar amb les intervencions d'**Oriol Romani**, Doctor en Antropologia Cultural per la Universitat Autònoma de Barcelona; **Eugenio Ravinet**, secretari executiu de l'Organització Iberoamericana de Joventut (OIJ); **Tito Drago**, director de Comunicació i corresponsal a Espanya d'Inter Press, i **Mauricio Sepúlveda**, investigador en drogues i sexualitat.

Cuba: la transició en curs

Conferència

12 de març

“Cuba: la transició en curs”, a càrrec del polític i escriptor cubà, **Rafael Hernández**, i la psicòloga cubana, **Daybel Pañellas**. Ambdós conferenciants, residents a l'illa, van explicar la situació actual de Cuba i van reflexionar sobre el futur immediat del país.

Relacions de gènere a l'educació

Conclusions

13 de març

Presentació a la seu de **Casa Amèrica Catalunya** de les conclusions del seminari “Relacions de gènere a l'educació”, celebrat el 8 de març, Dia Internacional de la Dona Treballadora, a Toledo. En aquestes jornades es va abordar el paper de les dones a les universitats llatinoamericanes i les semblances i diferències, entre homes i dones, nens i nenes, a les escoles i centres formatius de l'Amèrica Llatina i Espanya.

A l'acte van intervenir **Clara Ruiz Holguín**, coordinadora del departament de cooperació d'Educació Sense Fronteres a la zona de Centre Amèrica i el Carib; **Montserrat Bovés**, responsable d'Educació Sense Fronteres a la República Dominicana; i **Àngela Méndez Santana**, encarregada de la “Universidad de las Mujeres”, projecte desenvolupat per Educació Sense Fronteres, Centre de Solidaritat per al Desenvolupament de la Dona (CE-Mujer) i l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional (AECI).

Dramatúrgia llatinoamericana de dones

Conferència

20 de març

En el marc del Festival Magdalena de Creadores Escèniques - que porta més de 40 edicions per diferents països i que enguany ha viatjat per primera cop a Espanya -, la dramaturga argentina **Diana Raznovich** va pronunciar la conferència “Dramatúrgia llatinoamericana de dones”.

Diana Raznovich és una artista de prestigi internacional i àmplia trajectòria. Entre les seves obres de teatre més destacades hi ha “Buscapiés”, “Jardín de Otoño”, “Efectos personales”, “Máquinas divinas” o “Desconcierto”. Raznovich ha estat guardonada recentment amb la Beca John Simon Guggenheim per la seva tasca professional.

Pel canvi de model a Argentina

Conferència

26 de març

Amb motiu del 31 aniversari del cop militar a Argentina, el secretari de relacions institucionals de la Central de Treballadors Argentins (CTA) i històric líder sindicalista del país, **Víctor de**

Gennaro, va pronunciar la conferència “Construir el moviment polític, social i cultural com a eina pel canvi de model a Argentina”.

La comunitat peruana a Barcelona

Conferència

30 de març

Activitat organitzada en col·laboració amb el Consolat del Perú a Barcelona

“Una aproximació antropològica: la comunitat peruana a Barcelona”, a càrrec de **Javier Ávila Molero**, antropòleg peruà i doctorant a la Universitat Autònoma de Barcelona. L'activitat, celebrada a la seu de **Casa Amèrica Catalunya**, va ser organitzada pel Consolat del Perú a Barcelona.

Comprendre Veneçuela

Cicle

11, 18 i 25 d'abril

En el marc del cinquè aniversari del cop d'estat fallit contra el president de Veneçuela Hugo Chávez, l'11 d'abril de 2002, el Consolat de la República Bolivariana de Veneçuela a Barcelona va organitzar el cicle “Comprendre Veneçuela. De l'ombra a la llum”. Es van combinar la projecció de documentals i la celebració de conferències i taules rodones que van reflexionar sobre les qüestions més punyents de la anomenada “revolució bolivariana”.

Van participar en aquestes jornades experts com **Manuel Cabrera Alcalà**, antropòleg etnohistoriador veneçolà; **Andrés Antillano**, psicòleg i criminalista veneçolà; i **Gemma Jaumandreu**, sociòloga de la Universitat Autònoma de Barcelona. També es van projectar documentals com “La revolución no será televisada”, dels irlandesos Kim Bartley i Donnacha O'Brian.

Publicitarios Implicados

Presentació de l'entitat

13 d'abril

El col·lectiu Publicitarios Implicados va néixer al 2004 per col·laborar de forma desinteressada en temes de publicitat amb ONGs i entitats sense ànims de lucre. A la seu de **Casa Amèrica Catalunya** va tenir lloc l'estrena dels dos primers espots d'aquesta agrupació, realitzats per Judith Colell. Després de la projecció es va celebrar una taula rodona amb membres de Publicitarios Implicados.

Van participar el brasiler **Chico Amaral**, co-director i director d'art a Cases i Associats; **Elisa Zaragoza**, coordinadora universitària de Publicitarios Implicados; **Richard Wakefield**, director creatiu de Mind Words i fundador de Publicitarios Implicados; i **Judith Colell**, publicitària. **Josep Maria Ricarte**, catedràtic de publicitat de la Universitat Autònoma de Barcelona i president de Publicitarios Implicados, va moderar el col·loqui.

Ahir i avui: símbols i tradicions a la història i la societat catalana

Conferència

16 d'abril

Activitat organitzada en col·laboració amb l'Oficina del Pla d'Ajuda al Retorn

Conferència “Ahir i avui: símbols i tradicions a la història i la societat catalana”, a càrrec de **Josep Maria Figueras**, professor d'Història de la Universitat Autònoma de Barcelona i director d'Història de l'Associació Conèixer Catalunya. L'acte va ser organitzat en col·laboració amb l'Oficina del Pla d'Ajuda al Retorn (OPAR) de la Generalitat de Catalunya en el marc de les activitats de **Casa Amèrica Catalunya** especialment adreçades a la comunitat de retornats catalans.

Pensar estratègicament. Treballar en xarxa. L'experiència del CIDEU

Conferència

17 d'abril

“Pensar estratègicament. Treballar en xarxa. L'experiència del CIDEU”, a càrrec de **Maravillas Rojo**, regidora de l'Ajuntament de Barcelona, presidenta de Barcelona Activa i secretària general del Centre Iberoamericà de Desenvolupament Estratègic Urbà (CIDEU). **Mercedes Alcover**, secretària general de la Fundació Carolina, i **Antoni Traveria**, director general de la **Fundació Casa Amèrica Catalunya**, es van encarregar de presentar l'acte.

El 30è aniversari de la associació Madres de Plaza de Mayo

Videoconferència

27 d'abril

Amb motiu del 30è aniversari del naixement de la Asociación Madres de Plaza de Mayo, **Casa Amèrica de Catalunya** va realitzar una videoconferència amb directe des de Buenos Aires amb **Hebé de Bonafini**, presidenta de Madres de Plaza de Mayo. L'acte va estar presidit pel director de **Casa Amèrica Catalunya**, **Antoni Traveria**.

En la seva dilatada trajectòria, Madres de Plaza de Mayo ha estat reconeguda amb distincions com el Premi UNESCO “Educació per a la Pau” o el Premi “Sajarov” a la Llibertat de Pensament del Parlament Europeu. A diverses ciutats espanyoles, holandeses i alemanyes, carrers, places i monuments duen el nom de Madres de Plaza de Mayo, en homenatge a aquestes dones que van jugar un paper cabdal en la caiguda de la dictadura militar i la restauració de la democràcia a l'Argentina. Hebé de Bonafini, de 79 anys d'edat, és membre fundadora de l'Associació i n'exerceix la seva presidència des de fa 28 anys.

Arquitectura Moderna a l'Amèrica Llatina

Seminari

26 d'abril

Per quart any consecutiu, **Casa Amèrica Catalunya** ha acollit el seminari sobre Arquitectura Moderna a l'Amèrica Llatina. Enguany el tema principal ha estat l'habitatge social, i el cicle ha ofert una mirada comparada de la producció argentina i catalana en aquesta qüestió.

Arquitectes catalans i argentins, van reflexionar sobre diversos projectes d'habitatge social que s'han implantat a Catalunya i a l'Argentina. Les sessions va ser moderades per l'arquitecte mexicana **Alicia Ponce**, i van participar especialistes com **Paola Bagnera** i **Jerónimo Silva**, de la Universidad Nacional del Litoral (Argentina) o **Marcelo Ranzini**, de la Universitat Politècnica de Catalunya.

Frida Kahlo

Cicle

Del 2 de maig al 27 d'abril

Activitat organitzada en col·laboració amb Biblioteques de Barcelona

Casa Amèrica Catalunya i les Biblioteques de Barcelona van organitzar un cicle sobre la pintora mexicana **Frida Kahlo**. Les jornades, que es van desenvolupar conjuntament a la seu de l'entitat i a les distintes biblioteques públiques de la ciutat, van aprofundir en la vida, l'obra i l'entorn d'una de les pintores més destacades del segle XX.

A cent anys del seu naixement, Frida Kahlo és el personatge més popular i internacional del món de l'art mexicà. Magdalena Carmen Frida Kahlo y Calderón va néixer al DF l'any 1907 –tot i que sempre es va amagar la seva edat real-. La seva contundent personalitat va marcar un estil de vida, de relacions humanes, una iconografia i una forma de pensament i d'assumpció del dolor.

Frida va ser un referent intel·lectual, ideològic, artístic i humà, que enguany és recordat arreu del món en ocasió del seu centenari.

El cicle de conferències va acostar-se a l'artista des de diferents punts de vista: més enllà de la seva producció artística, també interessarà la seva figura com a referent cultural mexicà, per les seves relacions polítiques i intel·lectuals, i per la seva singular sensibilitat humana i espiritual.

En el marc d'aquest cicle, l'escriptor mexicà **Carlos Monsiváis**, tot un referent intel·lectual a l'Amèrica Llatina, va pronunciar una conferència sobre l'obra de Kahlo en la qual va destacar la influència de la pintora en la societat mexicana, situant-la "al centre de la cultura popular i l'art nacional del país".

Programa

Dimecres, 2 de maig

Carla Graef, antropòloga, investigadora de religions, UAB-ENAH (Universitat Autònoma de Barcelona-Escuela Nacional de Antropología e Historia de México) va pronunciar "Fe i passió per Frida Kahlo. Una col·lecció d'exvots i un nou moviment religiós: el Kahloisme" a la Biblioteca Nou Barris.

Dijous, 3 de maig

Teresa Bosch, historiadora de l'art, va pronunciar "Frida i Diego i el seu entorn polític i intel·lectual" a la Biblioteca Guinardó-Mercè Rodoreda.

Dijous, 10 de maig

Bea Porqueres, historiadora, va donar la conferència "L'artista i el seu marit Diego Rivera: acords i desacords" a la Biblioteca Les Corts-Miquel Llongueras.

Divendres, 11 de maig

Núria Vilanova, historiadora, va ser l'encarregada de parlar sobre "Frida, icona de la "mexicanitat"?" a la Biblioteca Jaume Fuster.

Dilluns, 14 de maig

L'escriptor mexicà, **Carlos Monsiváis**, parla de l'artista Frida a **Casa Amèrica Catalunya**.

Dimecres, 16 de maig

José Luis Quintero, professor mexicà convidat de la Universitat de Barcelona, parla sobre "El pont Europa-Amèrica. De Frida a Bréton" a la Biblioteca Xavier Benguerel.

Divendres, 18 de maig

Ferran García-Fructuoso, metge director científic del departament de reumatologia de la Clínica CIMA, i autor d'una recerca sobre l'impacte del dolor en l'obra de Kahlo és l'encarregat de parlar sobre "El dolor de l'artista. El patiment físic i emocional de Frida Kahlo i el seu reflex en la seva obra" a la Biblioteca Ignasi Iglesias-Can Fabra.

Dilluns, 21 de maig

Erika Bornay, historiadora de l'art, professora de la Universitat de Barcelona i novel·lista, pronuncia la conferència "L'autoafirmació d'una artista: Frida i els autoretrats" a la Biblioteca Francesca Bonnemaison.

Dimarts, 29 de maig

Com a cloenda del cicle **Casa Amèrica Catalunya** va acollir la conferència de **Teresa Bosch** "Parla Frida. Els textos de la pintora mexicana" i la projecció del documental *La cinta que envuelve una bomba*, de Jesús Muñoz Delgado, realitzat l'any 2003.

La deslocalització d'empreses

Taula rodona

Activitat organitzada en col·laboració amb l'Associació Código Libre i la CTA a Barcelona

15 de maig

Debat sobre la deslocalització d'empreses i les seves conseqüències amb intervencions de **Josep Bell**, membre de la coordinadora estatal de telefònics; **Juan Montero**, extrebador de

Philips-LG (CCOO); **Enric Estrik**, SEAT-CCOO, i **Horacio Tamburini** de la Central de Trabajadores de la Argentina (CTA) de Barcelona.

També es va projectar un extracte de la pel·lícula “La historia de los nadies”, de Pino Solana. L'acte va ser organitzar per l'Associació Código Libre i la CTA a Barcelona.

El moment polític de l'Equador

Conferència

16 de maig

El dirigent indígena equatorià **Auki Tituaña**, alcalde de la localitat de Cotacachi, reconeguda internacionalment per organismes com Nacions Unides pel seu model de democràcia participativa i desenvolupament sostenible, va pronunciar una conferència sobre el moment polític i social que travessa l'Equador.

Haití, els nous reptes

Taula rodona

17 de maig

Taula rodona sobre “Haití, els nous reptes”, amb **Xavier Rubert de Ventós**, filòsof i escriptor; **Evans Jadotte**, professor i economista haitià i **Marc A. Archer**, físic industrial i Cònsol de la República d'Haití a Catalunya i Balears.

Periodisme i Immigració

Taula rodona

12 de juny

Taula rodona sobre el paper que juguen el mitjans de comunicació en el tractament de qüestions relacionades amb els col·lectius d'immigrants. Van participar en el debat professionals tant dels mitjans generalistes com dels mitjans especialitzats, i representants del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC).

La presentació va anar a càrrec de l'Associació de Mitjans de Comunicació Especialitzats en Immigració, formada per periodistes i treballadors dels mitjans de comunicació catalans que escriuen per als col·lectius d'immigrants residents a Catalunya.

Teatre per a la identitat

Conferència

18 de juny

Activitat organitzada en col·laboració amb la Plataforma Argentina contra la Impunidad

Conferència a càrrec d'**Estela Carlotto**, presidenta de las Abuelas de Plaza de Mayo i Alejandro Civilotti, compositor argentí, sobre la repressió i l'apropiació de 500 nens nascuts en els centres de detenció clandestins durant la dictadura militar a l'Argentina.

La conferència, organitzada per la Plataforma Argentina contra la Impunidad, s'emmarcava dins el cicle “Teatre per la Identitat”, que a través de representacions teatrals dona suport a la recerca de les Abuelas de Plaza de Mayo.

Polítiques culturals a Cuba: tensions homogeneïtat-diversitat

Conferència

3 de juliol

Lázaro Israel Rodríguez, membre del Centre d'Investigació i Desenvolupament de la Cultura Cubana Juan Marinello i cap de redacció de la revista Temas, va pronunciar la conferència “Polítiques culturals a Cuba: tensions homogeneïtat – diversitat”, sobre les noves línies que s'estan dibuixant a l'àmbit cultural de l'illa i el futur immediat del sector.

Present i futur de les relacions Estats Units - Amèrica Llatina

Cicle de conferències

3 d'octubre de 2007

CIDOB

En col·laboració amb el Consolat dels EUA a Barcelona i la Fundació CIDOB.

Lino Gutiérrez, exambaixador dels Estats Units a països com l'Argentina i Nicaragua, va inaugurar a la Fundació CIDOB, a Barcelona, el cicle de conferències "Els Estats Units i Iberoamèrica: una renovada mirada".

Diplomàtic d'origen cubà i antic subsecretari d'Afers Latinoamericans del Departament d'Estat, Lino Gutiérrez, va abordar el "el present i el futur de les relacions Estats Units - Amèrica Llatina" en un moment en què l'administració republicana de George Bush encarava la recta final del seu mandat i quan a l'Amèrica Llatina s'evidenciava una majoria de governs d'esquerra elegits democràticament que es replantejaven les seves relacions amb els Estats Units.

Aquest cicle de conferències va ser protagonitzat per ambaixadors dels Estats Units amb una reconeguda trajectòria i unes responsabilitats a la regió llatinoamericana. La segona jornada del cicle (febrer de 2008) es farà a la seu de **Casa Amèrica Catalunya** i comptarà amb la intervenció de **Crescencio, Cris, Arcos**, diplomàtic amb una àmplia trajectòria que ha exercit, entre d'altres països, a Hondures i al Brasil.

40 anys de la mort del Che Guevara

Homenatge

9 d'octubre de 2007

Arran del quarantè aniversari de la mort d'Ernesto Che Guevara, es van presentar els llibres *Che. Diario de Bolivia* (Lingua Ediciones, 2007), de **Canek Sánchez Guevara**, nét del llegendari guerriller, i **Radames Molina Montes**; i *Lágrimas rojas. Tania, compañera del Che* (El Aleph Editores, 2007), de **Margarita Espuña**. L'acte, amb la presència dels autors, va ser conduït per **Francisco Fernández Buey**, professor d'Ètica i Filosofia Política de la Universitat Pompeu Fabra (UPF), el qual també va participar després en la xerrada prèvia al documental *Mujeres de la Guerrilla*, de la realitzadora cubana **Consuelo Elba**, que igualment va intervenir en el col·loqui.

Els efectes de la dispersió forçada

Jornades

18 i 22 al 26 d'octubre de 2007

En col·laboració amb la Fundació Imago, es van organitzar diverses taules rodones i projeccions de documentals en el decurs de les jornades "La Diàspora: sensibilització per Colòmbia". La convocatòria, iniciada el 18 d'octubre amb la presentació del llibre *Las auroras de sangre* (Grupo Editorial Norma, 2007), de l'escriptor colombià William Ospina, va propiciar reflexions al voltant de la cooperació, la immigració, l'espai urbà i el cinema, tot dins del particular context colombià.

La relació de taules rodones va ser la següent:

1. "Ciutat: cultura i conflicte" (22 d'octubre), amb **Jordi Borja**, urbanista i professor de la UOC; **Ana Mercedes Campos Ocampo Hoyos**, escriptora colombiana; **Eduard Miralles**, de l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona; **Carles Riera**, president de la fundació Desenvolupament Comunitari; **Sandra Campos**, presidenta de la Fundació Imago Colòmbia; i **Antoni Traveria**, director general de **Casa Amèrica Catalunya**.

2. "Mirades femenines a través de les càmeres" (23 d'octubre), amb **Marta Rodríguez**, documentalista colombiana; **Belkis Vega**, documentalista cubana; **Marta Vergonyós**, documentalista catalana; **Doris Ardilla**, colombiana experta en drets humans; i **Mercè Coll**, de Drac Màgic.

3. "Cooperació entre Catalunya i Colòmbia. Un viatge d'anada i tornada" (24 d'octubre), amb **César Torres**, de l'Institut para la Formación y la Investigación en Justicia y Democracia; **Luis**

Ortiz, de l'Asociación La Trocha Imaginaria; **Gianni Orsini**, de la fundació Desenvolupament Comunitari; i membres de la Taula Catalana per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia.

4. "L'altra cara de la diàspora: una mirada sobre la immigració des dels partits polítics" (25 d'octubre), amb **Ricard Gomà**, 5è tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona; **Jordi Portabella**, portaveu d'ERC a l'Ajuntament de Barcelona; els secretaris d'Immigració i Cooperació **Rafael López**, **Lidia Sánchez** i **Àngel Miret**; i **Josep Maria Navarro**, consultor de la fundació Desenvolupament Comunitari.

5. "Càmeres davant de situacions en conflicte i humanitàries" (26 d'octubre), amb els realitzadors **Javier Corcuera**, **Ciro Duran**, **Lisandro Duque**, **Rodrigo Triana** i **Javier Mejía**; i **Marta Nin**, directora adjunta de **Casa Amèrica Catalunya**.

La relació de documentals va ser la següent:

1. *Behind the Rickshaw* (22 d'octubre), de Nicolás Macario.
2. *Soraya* (23 d'octubre), de Marta Rodríguez i Fernando Restrepo.
3. *Pequeñas voces* (24 d'octubre), d'Eduardo Carrillo.
4. *Exiliados en el exilio* (25 d'octubre), de Rolando Vargas.
5. *Los invisibles* (26 d'octubre), de Javier Corcuera.

La comunicació, una eina important en el món indígena

Conferències

19 d'octubre de 2007

En col·laboració amb la Mostra de Cinema Indígena.

Coincidint amb "L'Univers Audiovisual dels Pobles Indígenes", títol de la segona Mostra de Cinema Indígena (Barcelona, del 18 al 20 d'octubre), es van organitzar tres sessions de diverses conferències al voltant de la comunicació com a eina d'enfortiment social, polític i cultural dels pobles indígenes.

1. "Mitjans de comunicació, activisme, cultura i desenvolupament dels pobles indígenes", amb **Iván Sanjinés** (Centre de Formació i Realització Cinematogràfica CEFREC - Bolívia), **Clara Morales** (Ojo de Agua Comunicación - Mèxic) i **Elías Payllan** (Jvfken Mapu - Xile).
2. "L'audiovisual com a registre cultural i d'apoderament", amb **Alberto Muenala** (Rupai –coordinador general de CLACPI, Coordinadora Latinoamericana de Cine y Comunicación de Pueblos Indígenas–, Equador), **Leticia Pérez** (CELALI - Xiapas, Mèxic) i **Juliana Julajuj** (Nutzij - Guatemala).
3. "Experiència en mitjans de comunicació comunitaris", amb **Silsa Arias** (ONIC - Colòmbia), **Néstor Casafranca** (Chirapaq - Perú) i **Gumercindo Yumani** (CAIB - Bolívia).

Primera Trobada de Cultura Equatoriana d'Ultramar

Conferències

30 i 31 d'octubre de 2007

En col·laboració amb la Casa de Cultura Equatoriana de Catalunya, el Consolat General de l'Equador a Barcelona, el Ministeri de Relacions Exteriors de l'Equador i la Federació d'Associacions d'Equatorians.

L'activitat, que va comptar amb dos recitals poètics, va destacar per les conferències presentades: "Arqueologia precolombina a l'Equador", d'**Eduardo Crespo**; "La paraula de l'Equador fora de les seves fronteres", de **Luis Enrique Fierro**; "Identitats i literatura a l'Equador", de **Diego Velasco**; "El col·lectiu equatorià a Europa", d'**Efraín Espinoza**; "La literatura equatoriana, un imaginari per descobrir", de **Leonardo Valencia**; "Actors culturals equatorians a Europa", de **Ramiro Oviedo**; "La nova narrativa equatoriana", de **Raúl Pérez Torres**; "Les noves corrents literàries equatorianes", de **Williams Castillo**; "Reflexions sobre la literatura equatoriana", d'**Hulio Ruales**; "La cultura equatoriana a Catalunya", d'**Iván Carrasco**; i "Literatura i postmodernitat", de **Pablo Yepes**.

Síndrome d'Ulisses

Conferència

7 de novembre de 2007

En col·laboració amb l'Oficina del Pla d'Ajuda al Retorn (OPAR).

L'acte va ser organitzat amb el propòsit d'oferir una visió acurada de l'impacte emocional que poden comportar els processos migratoris. Presentat per **Oriol Amorós**, secretari general d'Immigració de la Generalitat de Catalunya, va comptar amb la intervenció del psiquiatre **Joseba Achotegui** amb la conferència "Emigrar en situació extrema: la síndrome d'Ulisses".

Achotegui, fundador i director del SAPPRI (Servei d'Atenció Psicopatològica i Psicosocial a Immigrants i Refugiats) de l'Hospital Sant Pere Claver de Barcelona, va reflexionar sobre els nivells d'estrès que afecten a les persones emigrades i va subratllar que, en alguns casos, sorgeixen patologies mentals per la incapacitat d'adaptació i la llunyania dels éssers estimats.

Arquitectura moderna i cultura indígena

Conferència

9 de novembre de 2007

El mexicà **Manuel Rosen Morrison**, un dels pilars de l'arquitectura moderna a l'Amèrica llatina, va assegurar que una de les seves principals fonts d'inspiració ha estat la cultura indígena. En el decurs d'una conferència va destacar, de les construccions prehistòriques, tant el joc de llum i ombres a través del sol i la lluna com els colors utilitzats.

Amb més de 50 anys de trajectòria professional, Rosen Morrison va ressaltar que la seva admiració per l'arquitectura indígena va ser anterior a l'estima i la consciència de les cultures prehistòriques a Mèxic. L'arquitecte va lloar la cultura de la pedra existent al seu país i es va declarar més proper a l'arquitecte alemany Mies van der Rohe que al francès Le Corbusier.

La Cimera Iberoamericana de Xile

Conferència

28 de novembre de 2007

El secretari general iberoamericà, **Enrique Iglesias**, va subratllar els èxits de la Cimera Iberoamericana de Xile en el decurs d'una conferència. Iglesias va desgranar els acords adoptats i en va destacar l'aprovació del Conveni Iberoamericà de Seguretat Social, que afecta directament a 6 milions de persones.

Narcís Serra, president de la Fundació CIDOB i exvicepresident del Govern espanyol, i **Antoni Traveria**, director general de **Casa Amèrica Catalunya**, van introduir l'acte davant de la presència destacada de diversos cònsols de països llatinoamericans acreditats a Barcelona.

Julio Castro

Conferència homenatge

16 de novembre de 2007

En col·laboració amb la Casa de l'Uruguai a Catalunya.

En el centenari del seu naixement, es va retre homenatge al mestre uruguaià Julio Castro, desaparegut i assassinat durant la dictadura militar. L'acte va ser presentat pel periodista **Gutemberg Charquero** i va centrar-se en una conferència pronunciada pel mestre i pedagog **Miquel Soler Roca**.

Tant Charquero com Soler van destacar en les seves intervencions la integritat total, l'honestetat, la humilitat i la dedicació absoluta de Julio Castro, el qual va fer aportacions cabdals en la societat uruguiana tant des de la seva vessant periodística com pedagògica. Gutemberg Charquero va afegir que els dos pilars del pensament de Castro van ser el

llatinoamericanisme i l'antiimperialisme nord-americà, dos conceptes dels quals va subratllar la seva vigència.

Conflicte Cuba-EUA en l'era Bush

Conferència

19 de novembre de 2007

En col·laboració amb la CIDOB.

Conferència a càrrec del professor i diplomàtic cubà **Carlos Alzugaray** sota el títol "El conflicte Cuba - Estats Units: continuïtat i canvi amb l'administració Bush".

Carlos Alzugaray va admetre que les absències de Fidel Castro i George Bush podrien afavorir una etapa de distensió en les sempre difícils relacions entre Cuba i els Estats Units. Alzugaray, que ha estat ambaixador del seu país davant la Unió Europea i el Canadà, l'Argentina o el Japó, entre d'altres països, va denunciar que, el 2003, amb l'eufòria inicial per la invasió de l'Iraq, els Estats Units van pensar en una possible "agressió militar" a Cuba.

Conóceme despacio que tengo (p)risa

Jornades

Del 26 al 30 de novembre de 2007

Les jornades sobre l'humor iberoamericà van respondre a la convicció que l'humor pot ser una eina eficaç en la tasca d'apropar cultures i de restar solemnitat a les fronteres. Un altre supòsit sobre el qual es van construir aquestes jornades concloïa que el riure compartit pot prevenir l'eclosió de conflictes. Endinsar-se en allò que promou el somriure o la hilaritat dels altres repercuteix en el coneixement mutu i, en conseqüència, genera interès i respecte.

La convocatòria va dividir-se en cinc sessions: "Humor gràfic: vinyetes de llarg recorregut" (dilluns 26), "Humor: accents i matisos" (dimarts 27), "De Cantinflas als Huevo Cartoon" (dimecres 28), "El riure, la distància més curta" (dijous 29) i "Les Luthiers, quatre dècades sense decaure" (divendres 30). En cadascuna d'elles, el públic va poder formular les seves preguntes als ponents. Durant les jornades van projectar-se diverses pel·lícules i documentals relacionats amb els grans temes abordats (vegeu el capítol "Audiovisuals").

Centrada en l'humor gràfic, la primera jornada va recordar la figura del genial i irrepitible Roberto *Negro*, Fontanarrosa, escriptor, humorista i periodista de Rosario (Argentina), mort l'estiu passat i que, justament, el 26 de novembre de 2007 hauria fet 63 anys. **Horacio Altuna**, president de l'Associació Professional d'Il·lustradors de Catalunya (APIC) va aportar el seu testimoni basat en 30 anys d'amistat i de col·laboració amb el *Negro*.

Abans del desenvolupament de la primera de les taules organitzades, **Antonio Fraguas**, **Forges**, un dels humoristes espanyols més reconeguts i populars, va participar en les jornades a través d'una videoconferència. A banda de reflexionar sobre les responsabilitats dels humoristes gràfics, va respondre a les preguntes que li va formular el nombrós públic assistent.

La primera de les taules previstes, "Humor gràfic: vinyetes de llarg reconegut", va reunir a **Vladimir Flórez**, **Vladdo** (Colòmbia), creador d'Aleida, personatge femení que simbolitza la lluita per la igualtat de la dona; **Zivaldo Alves** (Brasil), creador de personatges inequívocament brasilers i populars com ara Pererê i Menino Maluquinho; i **Rafael Barajas**, **El Fisgón** (Mèxic), fundador, director i col·laborador de les revistes d'humor gràfic *El Chahuistle* i *El Chamuco*.

"Humor: accents i matisos" (27 de novembre) va endinsar-se en el coneixement de les particularitats del sentit de l'humor que s'han arrelat en els diferents països llatinoamericans. Van intervenir-hi l'humorista gràfic Vladimir Flórez, *Vladdo*, (Colòmbia), responsable de "Vladdomania", secció que apareix a la revista *Semana* (Bogotà) i que és un maldecap permanent per als polítics i dirigents de torn; **Mario Casartelli** (Paraguai), cantant, poeta i humorista que dirigeix la tasca cultural de l'Asociación Paraguaya-Cubana de Cultura José Martí;

Luis Britto (Veneçuela), escriptor i investigador, Premi Nacional de Literatura i autor de llibres d'humor com ara *Me río del mundo* (1984) i *Golpe de gracia* (2001); **Jorge Esmoris** (Uruguai), director teatral i autor, entre d'altres obres, d'*Esmoris presidente*, espectacle que van presenciar, només a l'Uruguai, més de 60.000 persones; i **Mercedes Abad**, escriptora i periodista catalana, guardonada, entre d'altres premis, amb *La Sonrisa Vertical* (1986) i Mario Vargas Llosa (2005). “De Cantinflas a los Huevo Cartoon” (28 de novembre) va concentrar-se en l'humor mexicà. Entre d'altres temes, s'incidí en la capacitat del poble mexicà de fer servir l'humor per generar respostes davant les adversitats; també va aprofundir-se en el món de la caricatura política i s'analitzà el rerefons dels “chistes colorados”, els quals reflecteixen determinats aspectes de la vida sexual. Van intervenir-hi l'escriptor, historiador i periodista **Agustín Sánchez González**, un dels més importants investigadors de la caricatura a Mèxic; **Miguel Arroyo** (Espanya), sexòleg, autor del treball d'investigació *El humor y los estudios de género* sobre la masculinitat de l'home mexicà; l'humorista gràfic Rafael Barajas, *El Fisgón*, popular dibuixant i escriptor, Premi Nacional de Periodisme (1999); Luis Britto (Veneçuela), doctor en dret, expert en temes d'humor i autor d'un assaig sobre Mario Moreno, *Cantinflas*; i **Astrid Hadad**, actriu i cantant, creadora d'espectacles com ara *La mujer multimedia* o *Amores pelos*, en els quals el teatre i la música es mesclen amb l'humor i la crítica social.

“El riure, la distància més curta” (29 de novembre) va analitzar el paper que juga l'humor en les relacions humanes i en contextos de diversitat. Així, i vinculats amb el concepte “humor”, es van abordar temes com ara la immigració, els pobles indígenes i el que és políticament correcte, per exemple. Van intervenir-hi Horacio Altuna (Argentina), dibuixant i il·lustrador, autor de la “Familia tipus” (*El Periódico de Catalunya*) i president de l'Associació Professional d'Il·lustradors de Catalunya (APIC); Mario Casartelli (Paraguai), cantant, poeta i humorista, sensible a la realitat del poble guaraní; Edwin Pérez (Bolívia), periodista expert en temes d'immigració; i Astrid Hadad (Mèxic), cantant, actriu i guionista, coneguda per rescatar de l'oblit cançons tradicionals mexicanes i fusionar-les amb els estils més diversos. La sessió es va cloure amb la projecció – per primer cop fora de l'Argentina– de la pel·lícula *Cine Negro* (Argentina, 2006, 78'), de Mariana Wenger.

“Les Luthiers, quatre dècades sense decaure” (30 de novembre) va posar el punt i final a les Jornades sobre l'humor iberoamericà. En la darrera sessió –i amb la sala plena de gom a gom– es va presentar el llibre *Los juegos de Mastropiero* (Ed. Península), de Carlos Núñez Cortés (Argentina), membre de Les Luthiers (vegeu capítol “Literatura i llibres” - apartat “Presentacions”) i, tot seguit, va retre's homenatge a Gerardo Masana, fill i nét de catalans, que va fundar l'esmentat grup argentí 40 anys enrere. L'acte va comptar amb la participació del periodista, cineasta i escriptor, Sebastián Masana (Argentina), fill de Gerardo i autor del llibre *Gerardo Masana y la fundación de Les Luthiers*. A banda de Carlos Núñez Cortés i Sebastián Masana, a la sessió també hi van prendre part Leandro Devecchi (Argentina), il·lustrador de *Los juegos de Mastropiero*; Manuel Fernández-Cuesta, editor de Península; i Màrius Serra, escriptor, traductor literari, enigmista i periodista català, inspirador –a través del seu llibre *Verbàlia*– de *Los juegos de Mastropiero* i gran coneixedor de l'obra del grup musical argentí.

Més enllà de l'illa dels famosos: Casa Domingo

Projectes

11 de desembre de 2007

Presentació del projecte “Casa Domingo”, una alternativa als joves que viuen al carrer, a Hondures. L'acte va comptar amb la participació de **Bru Rovira**, periodista i autor d'*Áfricas*; **Elsa Anka**, actriu i presentadora de televisió, “supervivent” a Cayo Paloma, illa del Carib hondureny; **Cristina Olivencia**, coordinadora del projecte “Casa Domingo” a Hondures; i **Moncho Herrera**, hondureny vinculat al projecte.

Al voltant de l'exili de la Guerra Civil

Xerrada

20 de desembre de 2007

En col·laboració amb Angle Editorial.

L'historiador Enric Pujol i el realitzador i guionista Felip Solé van conversar sobre *Exilis* (Angle Editorial, 2007), obra que han escrit per explicar l'epopeia de l'exili català després de la Guerra Civil. Els van acompanyar dos protagonistes d'aquell exili: Josep Palomer (1920), el qual va ser reclutat en camps de concentració francesos i l'any 1946 va exiliar-se a Mèxic per treballar amb l'editor Joan Grijalbo, i Carles Perelló (1932), exiliat l'any 1942 a Mèxic –on va col·laborar amb el Partit Comunista Mexicà– després d'haver creuat la frontera i ser acollit per una família francesa.

AUDIOVISUALS

El treball no és cosa de nens

Cicle de documentals

9 i 10 de gener

En el marc de la campanya de l'ONG Global Humanitaria "El treball no és cosa de nens", es van projectar a la seu de **Casa Amèrica Catalunya** diversos documentals sobre la problemàtica del treball infantil.

La exposició "Perú. Històries del treball infantil" del fotògraf **Juan Díaz** va acompanyar aquest cicle.

Programa

9 de gener

Projecció dels documentals "Marius del Titicaca" i "Fuego de Ángel" del realitzador argentí Marcelo Bukin, i posterior debat amb les intervencions de **Leticia Jaramillo**, coordinadora de l'Àrea de Desenvolupament de Global Humanitaria, i **Ernesto Carrión**, membre de Nuevos Colectivos, van presentar el film.

10 de gener

Projecció dels documentals "Ocote" i "Bienvenidos a Poptún", de l'argentí Marcelo Bukin i posterior debat amb les intervencions **Leticia Jaramillo**, coordinadora de l'Àrea de Desenvolupament de Global Humanitària, i la guatemalenca **Silvia Villacorta**.

Amèrica Llatina: cròniques revolucionàries

Cicle de documentals

11 de gener, 1 de febrer i 8 de febrer

Cicle de documentals centrat en rescatar l'experiència de diversos grups guerrillers i d'esquerra revolucionaria que van actuar a l'Argentina, Chile i l'Uruguai en la dècada dels 60 – 70. Es van projectar treballs sobre el Movimiento de Izquierda Revolucionario (MIR) de Xile o el Ejército Revolucionario del Pueblo (ERP) d'Argentina. L'activitat va ser organitzada en col·laboració amb l'Associació en Suport de les Organitzacions Populars Xilenes (ASOPXI), la Casa Uruguay, el Foro América i el Centro Argentino de Catalunya.

Programa

11 de gener

"Errepé PRT/ERT" (Argentina. 2003. 120'), dels argentins Gabriel Corvi i Gustavo Jesús. Presentació a càrrec de **Julio Santucho**, director de l'Institut Multimèdia de Drets Humans d'Argentina i organitzador del Festival de Cinema de Drets Humans del mateix país.

1 de febrer.

"Raul Sendic, Tupamaro" (Uruguai, 2004, 90') de l'uruguaià Alejandro Figueroa. Presentació a càrrec de **Julio Batistone**, ex dirigent del Movimiento de Liberación Nacional Tupamaros (MLN-Tupamaros) i actual director de planificació de la Intendència de Montevideo.

8 de febrer.

"Miguel: la humanidad de un mito" (Xile, 2004, 81'), dels xilens Víctor Gómez Lizama i Pablo Villagra. Presentació a càrrec de **Nelson Gutiérrez**, un dels fundadors del MIR.

Klimt

Estrena de cinema

22 de gener

La seu de **Casa Amèrica Catalunya** va ser l'escenari de l'estrena a l'Estat espanyol de la pel·lícula "Klimt" (Alemanya/ Àustria/ França/ Regne Unit, 2005, 97'), del realitzador xilè **Raoul Ruiz**. El film, protagonitzat per l'actor estatunidenc John Malkovich, explica la història del pintor austríac Gustav Klimt.

Cicle: "Selecció de la 12ª Mostra de Cinema Llatinoamericà de Lleida 2006".

Del 29 de gener al 12 de març

La "Selecció de la 12ª Mostra de Cinema Llatinoamericà de Lleida 2006" va projectar algunes de les pel·lícules que van competir en la passada edició d'aquest prestigiós certamen especialitzat en cinema llatinoamericà. La **Fundació Casa Amèrica Catalunya**, ha col·laborat en els últims anys amb la Mostra, atorgant el premi al millor guió.

Programa

29 de gener

Projecció de "Madeinusa" (Perú/Espanya, 2005, 122'), de la peruana **Claudia Llosa**, que es va encarregar de presentar la pel·lícula.

5 de febrer

Projecció de "Sumas y restas" (Colòmbia/ Espanya, 2004, 108') del colombià Victor Gaviria. La presentació va anar a càrrec de **Quim Casas**, crític de cinema de *El Periódico de Catalunya* i docent a la Universitat Pompeu Fabra (UPF).

12 de febrer

Projecció de "Posdata" (Argentina/ Espanya, 2005, 94') del basc **Rafael Escolar**, que es va encarregar de presentar la pel·lícula.

19 de febrer

Projecció de "Ruido" (Uruguai/ Argentina/ Espanya, 2005, 100') de l'uruguaià **Marcelo Bertalmío**, que es va encarregar de presentar la pel·lícula.

26 de febrer

Projecció de "El Buen Destino" (Argentina/ Espanya, 2005, 115'), de l'argentina Leonor Benedetto. La presentació va anar a càrrec de **Quim Casas** crític de cinema d'*El Periódico de Catalunya* i docent a la Universitat Pompeu Fabra (UPF).

5 de març

Projecció de "Mi mejor enemigo" (Xile/ Argentina/ Espanya, 2005, 100'), del realitzador xilè Àlex Bowen Carranza. La presentació va anar a càrrec de **Quim Casas**, crític de cinema d'*El Periódico de Catalunya* i docent a la Universitat Pompeu Fabra (UPF).

12 de març

Projecció de "La Demolición" (Argentina, 2005, 82'), de l'argentí Marcelo Mangone. La presentació va anar a càrrec de **Juan Ferrer**, director de la Mostra de Cinema Llatinoamericà de Lleida.

Refugiados en su propio suelo

Documental

9 de març

Projecció del documental "Refugiados en su propio suelo" (Colòmbia, 2004, 58'), realitzat per Produccions El Retorno, en col·laboració amb "Desarrollo y Paz. Organización Católica Canadiense."

El documental explica la situació dels membres de la comunitat del Cacarica, al departament colombià del Chocó, que a partir de 1997 van ser obligats a desplaçar-se de les seves terres per les forces armades. El film també narra com s'ha produït el procés d'organització i retorn d'aquestes persones a la seva regió d'origen, a través d'un procés comunitari anomenat "Autodeterminació, vida i dignitat del Cacarica" (Organització Cavida).

L'acte va ser presentat per la colombiana **Maria Fernanda Duque**, doctorant de la Universitat de Barcelona, i **Clara Romero**, membre de Coordinació Maloka Colòmbia a Barcelona.

Documental: "Raymundo"

23 de març

Activitat organitzada en col·laboració amb el Centre Iberoamericà de Drets Humans

Amb motiu del 31è aniversari del cop d'estat a l'Argentina, projecció del documental "Raymundo" (Argentina, 127') d'Ernesto Ardita i Virna Molina, que explica l'obra i la lluita del documentalista i cineasta Raymundo Gleizer, segrestat i desaparegut al maig de 1967. El film ha obtingut 15 premis internacionals i ha estat seleccionat oficialment en més de 40 festivals d'arreu del món. L'activitat va ser organitzada pel Centre Iberoamericà de Drets Humans (CIDH), amb el suport del Centro Argentino de Catalunya, l'Associació en Suport de les Organitzacions Populars Xilenes (ASOPXI), la Casa Uruguay i el Foro América.

Sóc Català, en Argentina

Estrena de documental

28 de març

Presentació del documental "Sóc Català, en Argentina" (Argentina/Catalunya, 2006, 50') del realitzador argentí-català Francisco Blanes. El film mostra com un jove descendent d'immigrants catalans decideix emprendre un viatge a la recerca de les seves arrels i conèixer, a través de la història d'alguns entrevistats, exiliats i immigrants, com és ser català a l'Argentina.

La projecció va comptar amb la presència de **Josep Maria Català**, director del Programa del Màster Documental de Creació de la Universitat Autònoma de Barcelona, i **César Yáñez**, professor de la Universitat de Barcelona.

Abril de 1965

Documental

27 d'abril

Rafael Pérez Modesto, historiador i viceministre de la Presidència de la República Dominicana, va presentar a **Casa Amèrica Catalunya** "Abril de 1965" (República Dominicana, 2006, 45'). El documental explica la revolució que va viure el país l'any 1965, en la qual Pérez Modesto va prendre part com a membre del Moviment Guerriller Dominicà.

El film va ser presentat per **Henriette Wiese**, encarregada de polítiques culturals del Consell Consultiu de la Presidència Dominicana a Catalunya, que va organitzar l'activitat.

Cinema argentí sense estrenar

Cicle de cinema

21, 22, 23, 24 i 25 de maig

El cicle "Cinema argentí sense estrenar" va presentar una selecció de pel·lícules argentines inèdites comercialment. **Cecilia Rossetto**, responsable de la secció cultural del consolat argentí a Barcelona, es va encarregar de presentar el cicle.

Programa

21 de maig

Projecció de "Fuerza Aérea S.A" (Argentina, 2006, 84'), d'Enrique Piñeyro.

22 de maig

Projecció de "La suerte está echada" (Argentina, 1989, 97'), de Sebastián Borensztein.

23 de maig

Projecció del documental "Trelew" (Argentina, 2004, 98'), de Mariana Arruti.

24 de maig.

Projecció de "Garúa" (Argentina, 2005, 91'), de Gustavo Corrado.

25 de maig

Projecció de "Paco Urondo, la palabra justa" (Argentina, 2004, 93') de Daniel Desaloms.

No podemos guardar silencio

Documental

13 de juny

Projecció del documental "No podemos guardar silencio" de Hollan Morris, que relata la història d'una comunitat de pau a Colòmbia, de la seva formació i trajecte, fins la massacre del 21 de febrer del 2005, que va acabar amb tots els seus plans de futur i que va commoure el país.

Posteriorment es va celebrar una taula rodona amb la participació de **Robert Morral**, membre d'ACOMPAZ, Amigos de la Comunidad de Paz de San José de Apartadó, brigadista i exacompanyant de la comunitat durant un any; **Clara Romero**, directora de Maloka, associació de colombians residents a Barcelona i catalans sensibilitzats per la situació del país llatinoamericà; i **Gabriella Dalla Corte**, professora d'Història d'Amèrica de la Universitat de Barcelona i assessora d'història de **Casa Amèrica Catalunya**.

Diversidad cultural en Venezuela

Documental

15 de juny

Activitat organitzada en col·laboració amb l'Associació Cultural CAVENI

Projecció del documental "Diversidad cultural en Venezuela", (Veneçuela, 2004, 80') realitzat per Juan De Dios Martínez sobre la presència i resistència de la cultura afrovenegolana a la Veneçuela actual.

La jornada, coorganitzada amb l'Associació Cultural CAVENI, es va completar amb un debat en el qual van intervenir **Emilio Chirino**, escriptor, investigador de literatura veneçolana i president de CAVENI; **Tatí Carama**, músic i compositor de la tradició cultural afrovenegolana; i **Jean Bosco Botsho**, membre del Centre UNESCO de Catalunya.

De l'estadi a la gran pantalla

Cicle de cinema

Del 7 de maig al 25 de juny

Activitat organitzada en col·laboració amb el Goethe Institut

El cicle "De l'estadi a la gran pantalla" va projectar una sèrie de films relacionats amb el món del futbol, tot un fenomen de masses arreu del món i molt especialment a Llatinoamèrica. A través de distintes pel·lícules, es va poder comprovar la influència que té aquest esport en la vida quotidiana de moltes persones, i en la creació d'identitats socials. El cicle, organitzat amb la col·laboració del Goethe Institut, va ser inaugurat pel realitzador brasiler **Ugo Giorgiatti**, autor de "Boleiros: era uma vez o futebol" i pel crític de cinema peruà **Rafael Drinot**.

Programa

7 de maig

Projecció del film "Boleiros: era uma vez o futebol" (Brasil, 1998), d' Ugo Giorgiatti, **Rafael Drinot**, crític de cinema peruà, presentarà el film.

28 de maig

Projecció del film "La gran final" (Espanya/Alemanya, 2006, 96'), del realitzador Gerardo Olivares. Presentació a càrrec de **Rafael Drinot**, crític de cinema peruà.

11 de juny

Projecció del film "¡Adelante muchachas! (Alemanya, 2004, 60') d'Erika Harzer.

18 de juny

Projecció del film "Historias de fútbol (Xile, 1997, 87') d'Andrés Wood.

25 de juny

Projecció del film "Once pares de botas" (Catalunya, 1954, 106') de Francisco Rovira Beleta.

9 de juliol

Projecció "Posición viciada (Colòmbia, 1997, 67') de **Ricardo Coral Dorado**, que es va encarregar de presentar el film.

16 de juliol

Projecció d'"El camino de San Diego" (Argentina-Espanya, 2005, 98'), de Carlos Sorín. Presentació a càrrec de l'escriptor colombià **Arturo Bolaños**.

Parlar sobre la perifèria

Docufòrum

2 d'octubre de 2007

Projecció del documental *Relatos de la periferia* (Barcelona, 2003, 54') del realitzador argentí **Jacobo Sucari**. El film tracta sobre els canvis que s'estan produint al Delta del Plata (Argentina), la segona conca aquífera del planeta, i ens apropa a la seva natura, a la seva fauna, i a les històries de la gent que hi resideix.

Després del visionat, van intervenir-hi **Zaida Muxí**, arquitecta i professora de l'Escola d'Arquitectura de Barcelona (ETSAB); **Manolo Laguillo**, fotògraf i catedràtic d'imatge de la Facultat de Belles Arts de la UB; i Jacobo Sucari, realitzador del documental.

Carlos T

Docufòrum

14 de novembre de 2007

Projecció de *Carlos T* (Espanya, 2007, 30'), de **Paolo Scarpa**, on s'explica la història de l'uruguaià **Carlos Tikas**, tupamaro resident a Barcelona que en l'actualitat s'enfronta a d'altres tipus de problemes.

En acabat, Carlos Tikas i Paolo Scarpa van participar en un debat que va comptar també amb la intervenció de **Gabriella Dalla Corte**, professora d'Història d'Amèrica a la UB.

El conflicte per la sobirania de les Malvines, 25 anys després

Docufòrum

12 de desembre de 2007

Projecció del documental *Tan lejos, tan cerca. Malvinas 25 años después* (Argentina, 2007, 51'), idea i guió del periodista i escriptor argentí Jorge Lanata.

L'acte va comptar amb la presència de **Roberto Herrscher**, director del màster en periodisme BCNY, excombatent de les Malvines durant la seva instrucció militar obligatòria i autor del llibre *Los viajes del Penélope. La historia del barco más viejo de la Guerra de Malvinas*; **Lluís Foix**, periodista i columnista polític de *La Vanguardia*, corresponsal a Buenos Aires durant el conflicte; **Rosa Massagué**, periodista d'*El Periódico de Catalunya* i corresponsal a Londres durant el conflicte; i **Antoni Traveria**, director general de **Casa Amèrica Catalunya**, que va ser corresponsal de RTVE al Con Sud durant el conflicte.

La funa de Víctor Jara

Docufòrum

14 de desembre de 2007

Per primer cop en un auditori europeu, es va projectar el documental que desemmascara Edwin Dimter Bianchi, l'assassí del cantautor xilè Víctor Jara. Produït per Paral·lel 40 i Televisió de

Catalunya, *La funa de Víctor Jara* (2006), de la realitzadora catalana Nélida Ruiz i el realitzador xilè Cristian Villablanca, recull una de les accions més significatives de la Comissió Funa, creada el 1999 com a una unió d'organitzacions polítiques i estudiantils amb l'objectiu de "funar" els torturadors, assassins i còmplices de les violacions als drets humans comeses durant el règim de Pinochet a Xile i que gaudeixen d'impunitat i anonimat. "Funar" consisteix en desemascarar públicament aquests responsables acudint en manifestació a les seves cases i feines, amb fulls de mà i cartells que denuncien el seu passat.

Joan González, productor, va subratllar que el documental va ser vist per 545.000 espectadors quan va ser emès en el programa *30 minuts* de TV3 i va manifestar l'agradable sorpresa que suposà el fet que la majoria dels televidents pertanyessin a franges d'edat compreses entre els 13 i els 40 anys.

Per la seva banda, Cristian Villablanca va denunciar que la Funa no té veu en els mitjans de comunicació xilens i Nélida Ruiz va precisar que la comissió actua en investigacions i processos judicials que continuen oberts després de gairebé vint anys.

Nous realitzadors mexicans

Cicle de cinema

12, 13 i 14 de setembre de 2007

En col·laboració amb l'associació cultural Calli Mexica.

Emmarcat en els actes de la II Setmana de Mèxic i el III Festival de Mariachis, **Casa Amèrica Catalunya** va programar un cicle cinematogràfic dedicat als nous directors mexicans.

Van projectar-se tres pel·lícules: *La ley de Herodes* (1999), de Luis Estrada, *Sexo, pudor y lágrimas* (1999), d'Antonio Serrano, i *Nicotina* (2004), d'Hugo Rodríguez.

Vampirs, éssers fantàstics i ciència-ficció

Cicle de cinema

Octubre i novembre de 2007

Quatre pel·lícules i una conferència van programar-se en les cinc sessions de les quals va constar el cicle de cinema "Vampirs, éssers fantàstics i ciència-ficció". Directors, crítics de cinema, periodistes i escriptors van participar en les distintes presentacions dels films i en la jornada d'anàlisi sobre el gènere.

Cronològicament, les pel·lícules projectades van ser les següents: *Cronos* (1993), del director mexicà Guillermo del Toro, presentada per **Quim Casas**, crític de cinema d'*El Periódico de Catalunya* i professor de la Universitat Pompeu Fabra; *El sueño de los héroes* (1997), de l'argentí **Sergio Renán**, que va presentar la pel·lícula juntament amb el periodista peruà **Rafael Drinot**; *Moebius* (1996), de l'argentí Gustavo Mosquera, presentada per l'escriptor colombià **Arturo Bolaños**; i *La sonámbula* (1998), del director argentí Fernando Spiner, presentada per la periodista **Bettina Bremme**.

La conferència, inclosa en el marc d'aquest cicle de cine fantàstic a l'Amèrica Llatina, va ser pronunciada per **Luis Ospina**, director de cinema colombià. L'escriptor Arturo Bolaños va presentar l'acte.

Juan Padrón

Cinema d'animació cubà

15 d'octubre de 2007

En el decurs de tota la jornada es va presentar una retrospectiva dedicada a Juan Padrón, caricaturista, realitzador de dibuixos animats, il·lustrador i guionista cubà de gran prestigi internacional que ha rebut nombrosos reconeixements per la seva trajectòria professional. En l'acte central de la jornada, Padrón va pronunciar una conferència i després va respondre a les preguntes del públic. Va destacar que, potser tret de l'Argentina i Mèxic,

no hi ha cap altre país de l'Amèrica Llatina on es produeixi tant de cinema d'animació com a Cuba. Segons va assenyalar, aquest fenomen es produeix perquè, al seu país, aquest gènere no té una finalitat comercial i és possible gràcies al suport institucional de què gaudeix.

Abans i després de la intervenció del realitzador cubà, es van projectar distints curtmetratges amb fragments de *Filminuto*, del seu conegut personatge Elpidio Valdés i de la sèrie *Quinoscopio*. També es van passar dos dels seus llargmetratges més coneguts: *Vampiros en La Habana* (1985) i *Más vampiros en La Habana* (2003).

Humor iberoamericà

Cicle de pel·lícules i documentals

26-29 de novembre de 2007

Dins de les jornades *Conóceme despacio que tengo (p)risa sobre l'humor iberoamericà* que va organitzar Casa Amèrica Catalunya del 26 al 30 de novembre (veure capítol "Conferències i espais de debat" - apartat "Idees en comú"), es van projectar diverses pel·lícules i documentals per completar les temàtiques abordades en cadascuna de les sessions programades. En destaca l'estrena, per primer cop fora de l'Argentina, de dos treballs centrats en la figura de Roberto Fontanarrosa, el genial escriptor, humorista i periodista de Rosario (Argentina).

Dia 26:

- Emissió d'una entrevista realitzada a Fontanarrosa per un equip de l'Audiovideoteca de Buenos Aires, un centre de producció audiovisual i d'arxiu dedicat a la preservació, conservació, catalogació i difusió de la cultura argentina contemporània.
- *Artesanos del humor* (Espanya, 2006, 65'), un llargmetratge documental sobre la tasca dels humoristes gràfics presentat pel seu director, David Orejas.

Dia 27:

- *La muerte de un burócrata* (Cuba, 1966, 85'), de Tomás Gutiérrez Alea.

Dia 28:

- *El rey del barrio* (Mèxic, 1949, 101'), de Gilberto Martínez Solares, protagonitzada per Germán Valdés, *Tin Tan*.

Dia 29:

- *Cine Negro* (Argentina, 2006), de Mariana Wenger. Recorregut per la vida i obra de Roberto Fontanarrosa que va obtenir el premi al Millor Documental de 2007 en el IX Festival Nacional de Cine y Vídeo Documental (Buenos Aires, Argentina).

A hora da estrela

Cinema

10 de desembre de 2007

En col·laboració amb el Centro de Estudos Brasileiros.

En homenatge a l'escriptora brasilera Clarice Lispector (1920-1977), es va projectar la pel·lícula *A hora da estrela* (1985), de Suzana Amaral, basada en l'obra homònima de Lispector.

La presentació va anar a càrrec de Wagner Novaes, director del Centro de Estudos Brasileiros.

Cinecuanon 2007

Cicle de cinema

17, 18 i 19 de desembre de 2007

En col·laboració amb el Consolat de l'Equador.

Dins de la primera Mostra de Cinema Equatorià a Catalunya, Casa Amèrica Catalunya va projectar diverses produccions cinematogràfiques de cinema contemporani que reflecteixen la realitat del país llatinoamericà. La mostra va incloure els llargmetratges *De cuando la muerte* (2002), *Esas no son penas* (2007), *Paella con ají* (2007) i *Qué tan lejos* (2006); el documental *Augusto San Miguel ha muerto ayer* (2003); i diferents curtsmetratges.

La convocatòria també va reservar espais de debat per reflexionar sobre "El gènere en el gènere cinematogràfic" i "Cinema comercial i immigració".

FESTIVALS

Cine Pobre

Festival de cinema

5, 6, 7 i 8 de juny

Casa Amèrica Catalunya va acollir l'edició a Barcelona del Cinquè Festival Internacional de Cinema Pobre de Cuba, certamen realitzat anualment a Gíbara (Cuba) i que programa pel·lícules i documentals de qualitat fets amb baixos pressupostos. Aquesta és la primera vegada que el festival cubà viatja a Espanya.

L'acte de presentació va anar a càrrec de **Sergio Benvenuto**, director del Festival Internacional de Cinema Pobre; **Margarita Maguregui**, del comitè directiu del Festival de Cinema Independent de Barcelona; i **Marta Nin**, adjunta a direcció de Casa Amèrica Catalunya.

Es van projectar films com "Háblame bajito", de Fernando Merinero, (Espanya, 2006, 29'), Menció Especial al Millor Curtmetratge de Ficció, i de "Mañana", d'Alejandro Moya (Cuba, 2006, 105'), Premi Especial del Públic i Premi a la Millor Actuació Masculina per a l'actor Rafael Hernández.

En el marc d'aquest festival, la Doctora **Aleida Guevara March**, metgessa i filla d'Ernesto Ché Guevara, va pronunciar la conferència "Ernesto Ché Guevara, ideologia i praxis de l'internacionalisme", en un acte presentat per **Antoni Barberà**, metge expert en salut pública i política internacional.

Fet a Mèxic

Cinema i xerrades

Del 25 al 28 de setembre

i 5 d'octubre de 2007

En col·laboració amb el festival Fet a Mèxic.

En el marc del **festival Fet a Mèxic** que va tenir lloc a Barcelona de l'1 al 6 d'octubre i en el qual va participar la **Fundació Casa Amèrica Catalunya**, es va programar el cicle "Documentals inèdits sobre escriptura mexicana".

El cicle es va iniciar amb la xerrada "Les pàtries de l'escriptor o quan els escriptors escullen pàtria", amb **Enrique Díaz**, documentalista i articulista mexicà resident a Barcelona, i **Lolita Bosch**, escriptora catalana que ha viscut deu anys a Mèxic. Va tancar el cicle una altra xerrada, en la qual **Teresa Férriz**, directora de *Lletra* (UOC), va dialogar amb nèts de l'exili mexicà, residents o de pas per Barcelona, sobre les experiències dels seus avis, la influència de les arrels mexicanes i els records de la Catalunya republicana.

Pel que fa a documentals, es van projectar els següents títols:

Café con Shandy (Mèxic, 2007), del director Enrique Díaz Álvarez, que gira al voltant d'una xerrada entre l'escriptor català Enrique Vila-Matas i el mexicà Juan Villoro.

Andrés Henestrosa, cien años: el hombre que dispersó sus sombras (Mèxic, 2006), d'Albino Álvarez, sobre la vida i obra d'una de les principals veus de les lletres mexicanes.

Ideas, viajes... semblanzas de Alejandro Rossi (Mèxic, 2000), de la directora Paulina Lavista, un treball centrat en la figura de l'esmentat escriptor.

Ida y vuelta, semblanza de Salvador Elizondo (Mèxic, 1999), de la realitzadora mexicana Paulina Lavista, sobre el poeta, narrador i assagista mexicà.

El abuelo Cheno y otras historias (Mèxic/Cuba, 1995), documental de Juan Carlos Rulfo, fill de l'escriptor Juan Rulfo.

Cinema independent iberoamericà

Cinema

Del 19 al 23 de novembre de 2007

En col·laboració amb L'Alternativa, el Festival de Cinema Independent de Barcelona.

Un any més, **Casa Amèrica Catalunya** va ser una de les seus de L'Alternativa, el Festival de Cinema Independent de Barcelona, que va portar a la ciutat diverses projeccions audiovisuals de realització recent. Llargmetratges i curtmetratges de ficció i pel·lícules documentals de procedència iberoamericana van integrar-ne la programació.

A l'auditori de **Casa Amèrica Catalunya** va tenir lloc l'estrena mundial de *Cosita linda*, un curtmetratge de ficció de Fernando Uspadilla.

També destaca la sessió retrospectiva dedicada a Jorge Sanjinés, director de cinema bolivià i fundador del grup Ukamau, que fa més de 40 anys que produeix pel·lícules que contribueixen a la lluita dels sectors més pobres de la societat boliviana i posen l'atenció en els valors culturals del poble indígena. La retrospectiva va anar acompanyada de la projecció del film *La Nación clandestina* (Bolívia, 1989), que va ser presentada per **Mallku Sanjinés**, fill del director.

En el decurs del festival, a **Casa Amèrica Catalunya** es van projectar catorze curtmetratges més i tres documentals.

EXPOSICIONS

Perú: històries del treball infantil

Del 19 de desembre de 2006 al 2 de febrer

Un total de 41 imatges van integrar l'exposició "Perú: Histories de Treball Infantil", creada per la ONG Global Humanitària, en el marc de la campanya de sensibilització i denúncia del treball infantil "El treball no és cosa de nens", en la qual va col·laborar Casa Amèrica Catalunya.

Les instantànies del fotògraf Juan Díaz van permetre conèixer les dures circumstàncies dels infants que viuen del reciclatge d'escombraries a l'abocador de Valle Sagrado, a Lima. Les fotografies també denunciava la utilització de menors com a peons de la construcció, pescadors o encarregats del manteniment de nínxols.

L'exposició "Perú: Històries del Treball Infantil", es va poder veure a Casa Amèrica Catalunya del 19 de desembre al 2 de febrer de 2007, i es va complementar amb taules rodones i projeccions audiovisuals que van fer reflexionar sobre la problemàtica del treball i l'explotació infantil a Llatinoamèrica.

Utopia col·lectiva

Del 14 de febrer al 23 de març

"Utopia Col·lectiva", organitzada per la Fundació Casa Amèrica Catalunya, va ser una mostra de gravats realitzats per artistes catalans i llatinoamericans sobre la utopia. Es va exhibir a la seu de la fundació del 14 de febrer al 23 de març de 2007.

En el transcurs de l'any 2006, les distintes personalitats llatinoamericanes que van passar per Casa Amèrica Catalunya, van ser qüestionades sobre el concepte de utopia; les seves respostes van servir d'inspiració per als artistes del col·lectiu Prueba Taller que coordina Wendy Navarro.

"Lo malo de la utopía es que cuando la alcanzamos no nos percatamos. Siempre añoraremos la utopía que dejamos o ansiaremos la utopía que perseguimos". (Carlos Fuentes, escriptor mexicà)

A la mostra també es va projectar un vídeo on l'escriptor Carlos Fuentes; l'expresident de Xile, Ricardo Lagos; la presidenta de Abuelas de Plaza de Mayo, Estela Carlotto; el compositor i ministre de Cultura del Brasil, Gilberto Gil; o l'actor Héctor Alterio, entre d'altres, ens oferien diverses, i de vegades contradictòries, visions personals sobre la utopia.

Casa Amèrica Catalunya. Un trajecte centenari

10 de maig 28 de setembre

El president de la Generalitat de Catalunya, José Montilla, va inaugurar l'exposició "Casa Amèrica Catalunya. Un trajecte centenari". La mostra explica el naixement i l'evolució d'un dels centres americanistes més importants de les primeres dècades del segle XX a Europa: la Casa de América de Barcelona.

Aquesta institució data de l'any 1911 i l'actual Fundació Casa Amèrica Catalunya és hereva de la seva rica tradició. La mostra és un recorregut a través d'imatges, documentació, vídeos i fotografies per aquests 96 anys d'història.

Confitura de moniato

Exposició

Del 3 al 7 d'octubre de 2007

En col·laboració amb la *Visual Art Gallery* de Sonimagfoto.

Projecte multidisciplinar al voltant de la imatge que va reunir les creacions dels artistes **Antoni Miralda**, **Pep Duran**, el veneçolà **Nelson Garrido** i el representant de Nicaragua a la Biennial de Venècia, **Ernesto Salmerón**.

Carles Poy, comissari de l'exposició, va reunir a quatre artistes de reconegut prestigi a Catalunya i a l'Amèrica Llatina amb la finalitat de confitar un projecte únic amb la imatge com a principal ingredient, ja que, com el moniato, admet diferents mètodes de preparació i de presentació. D'aquest experiment en va néixer "Confitura de moniato", una exposició que barreja imatge estàtica sobre diferents superfícies amb videoprojeccions.

Ausències

Exposició

Del 16 d'octubre al 21 de desembre de 2007

El 16 d'octubre, el públic va omplir la seu de **Casa Amèrica Catalunya** per assistir a la inauguració de l'exposició "Absències", del fotògraf argentí **Gustavo Germano**. L'acte, presidit per **Joan Saura**, conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació de la Generalitat de Catalunya, va reunir a nombrosos argentins residents a Barcelona, però també a una àmplia representació del cos consular llatinoamericà així com a destacats intel·lectuals i professors universitaris catalans implicats en els projectes de recuperació de la memòria històrica.

A partir del material fotogràfic d'àlbums familiars, "Absències" mostra catorze casos que ens apropen a l'univers personal d'aquells qui ja no hi són, víctimes del pla sistemàtic de repressió instaurat per la dictadura militar a l'Argentina entre 1976 i 1983: treballadors, estudiants, obrers, professionals, militants veïnals i famílies.

Trenta anys més tard, Gustavo Germano retorna amb la seva càmera als mateixos espais de les fotografies originals per reproduir aquelles imatges amb els mateixos familiars i amics, que descobreixen la feridora presència de l'absència dels éssers estimats. Els treballs formen un constant diàleg entre l'abans i l'ara, tot evidenciant el pas del temps i els canvis en l'entorn; l'element clau, en definitiva, és el colpidor binomi presència-absència.

Pròleg del Primer Col·loqui Internacional de Polítiques Públiques de la Memòria (Barcelona, 17-20 d'octubre), "Absències" busca i troba la seva raó última en la complicitat dels familiars. Amb una actitud militant davant la càmera, els familiars de les víctimes reivindiquen aquell espai que hauria d'haver estat ocupat: és en aquell buit on les veiem i recordem.

En el decurs dels dos mesos d'exposició a **Casa Amèrica Catalunya**, l'afluència de públic va ser constant. Les reaccions que va provocar "Absències" entre els visitants van ser múltiples. Ja el dia de la inauguració, el conseller Saura va advertir que la indiferència era impossible davant el treball de Germano: "Els records familiars i el sofriment personal es converteixen, a través d'aquesta exposició, en un objecte de denúncia i sofriment col·lectiu". En consonància amb aquesta percepció, destaquen les mostres de dolor o d'indignació silent que van expressar nombrosos ciutadans anònims en copsar el missatge que transmeten les fotografies. De la mateixa manera, **Isabel Allende**, diputada xilena, filla de l'expresident Salvador Allende, va declarar-se commoguda per la força expressiva de les imatges. I és que ja ho va dir **Horacio Verbitsky**, periodista i escriptor argentí, president del Centro de Estudios Legales y Sociales (CELS): "Qui no entén i no es commou amb "Absències" és que no entén i no es commou amb res". L'impacte d'aquest treball expositiu també va ser subratllat pel secretari general iberoamericà, **Enrique Iglesias**, el cantautor uruguaià, **Jorge Drexler** i el membre dels argentins Les Luthiers **Carlos Núñez**, entre d'altres noms destacats de la cultura i de la política.

Pel que fa el ressò mediàtic, "Absències" va merèixer una acurada atenció dels mitjans en general. Ràdios, televisions i premsa escrita van difondre reportatges, entrevistes i informacions relacionades amb l'exposició i el seu autor. Només a tall d'exemple, en recuperem alguns titulars i textos apareguts en distints diaris:

- "El dolor del que mai no va poder ser" (*Página/12* - Argentina, 23/10).
- "La presència de l'absència" (*Análisis de la actualidad* - setmanari d'Entre Ríos, Argentina, 25/10).

- “Omar Darío Amestoy i el seu germà, Mario Alfredo, baixen corrent el vessant costerut, prop del riu on anaven a pescar aquell dia de primavera del 75. És la darrera foto junts. En la imatge captada el 2006, Mario baixa el pendent pel mateix lloc, però Omar ja no hi és. Va ser assassinat” (*Clarín* - Argentina, 1/11).

“El bon humor natural de l’ocasió en què es va prendre una imatge un matí de primavera de fa 30 anys ara s’ha convertit en un moment d’una gravetat solemne. Entre l’un i l’altre instant ha succeït una desgràcia inempitjorable, i això és el que mostren aquestes parelles de fotos: la desgràcia que va passar entre elles, la irrupció fora de càmera dels comandos de la dictadura, el segrest, la “desaparició”...i, a més, 30 anys... Són fotos torbadores, inapel·lables i, perquè representen el temps i el que durant tot aquell temps no ha estat, literalment inefables: és a dir, que no es poden explicar amb paraules” (*El País* - Espanya, 27/10).

“Absències” té el patrocini de la **Fundació Casa Amèrica Catalunya**, del Registro Único de la Verdad de la província d’Entre Ríos i del Memorial Democràtic de la Generalitat de Catalunya. Ha comptat amb la col·laboració de l’Asociación de Familiares y Amigos de Desaparecidos en Entre Ríos (AFADER) i l’agrupació Hijos por la Identidad y la Justicia contra el Olvido y el Silencio (HIJOS), Paraná.

L’exposició, amb un itinerari doble (Europa / Amèrica Llatina), viatjarà per diversos països de l’Amèrica llatina com ara l’Argentina, Xile, el Paraguai i l’Uruguai, i també per diferents localitats catalanes, espanyoles i europees.

(Exposicions celebrades fora de les instal·lacions de Casa Amèrica Catalunya)

Arquitectura moderna a Amèrica Llatina. 1950-1965 Coproduïda per Casa Amèrica Catalunya i la Universitat Politècnica de Catalunya (Departament de Projectes, Grup La Forma Moderna), i vinculada al curs que se celebra anualment a la seu de Casa Amèrica Catalunya i del qual sorgeix la col·lecció que porta el mateix títol, l’exposició Arquitectura moderna a l’Amèrica Llatina. 1950-1965 s’ha exhibit en 2006 per diferents delegacions del Col·legi d’Arquitectes de Catalunya (COAC).

Els COAC de Lleida, Vic, Tarragona i Canet de Mar (ubicat a la Casa-Museu Domènech i Muntaner), així com l’escola d’arquitectura de Valladolid, han allotjat l’exposició que difon una arquitectura que té els orígens en genis com Mies van der Rohe, d’enorme vigència per als arquitectes actuals.

La mostra recupera obres i arquitectes poc divulgats fins avui i ofereix imatges molt diferents de les que es difonen habitualment de l’Amèrica Llatina i que són d’enorme interès i valor per a la història de l’arquitectura i per a aquells professionals que l’exerceixen en l’actualitat.

Altres indrets de l’altra banda de l’oceà, com Bolívia, Mèxic i Xile, han acollit també, en els darrers mesos, aquesta exposició itinerant.

Cementiris d’ultramar 21 de setembre

“Cementiris d’Ultramar” és una exposició de fotografies de Pilar Aymerich, que es va allotjar al Museu d’Història de Catalunya. La mostra, organitzada conjuntament per aquesta institució i

Casa Amèrica Catalunya, segueix els passos dels catalans que van fer les amèriques, amb unes 80 imatges dels cementiris de Montjuïc (Barcelona), Colón (L'Havana), Central i El Buceo (Montevideo) i La Recoleta (Buenos Aires).

Nusos - Nudos
7 de novembre

L'exposició "Nusos- Nudos", de la creadora xilena Ester Chacón Avila, és un conjunt d'obres en fibres, bronzes i papers amb els quals l'artista busca que els colors i les fibres es trobin entre si i amb els seus ancestres mítics. La mostra va ser exhibida al centre de Documentació i Museu Tèxtil de Terrassa (Barcelona), del 7 de novembre de 2006 fins al 31 de gener de 2007.

MÚSICA

Cicle: “Músiques de l'exili”.

De l'1 de març al 21 de juny

El cicle “Músiques de l'exili” va reunir a Barcelona a crítics, compositors, músics i historiadors d'una i altra banda de l'Atlàntic, per tractar, des d'un punt de vista musical, el tema de l'exili. “Músiques de l'exili” va oferir una visió sobre els músics llatinoamericans vinculats a Catalunya i els músics catalans exiliats a l'Amèrica Llatina, al llarg dels darrers tres cents anys.

A banda de les conferències i taules rodones, dins d'aquest cicle també es van oferir concerts a càrrec d'acreditats intèrprets. En la sessió inaugural, l'argentí Jorge de Persia, crític musical del diari “La Vanguardia” va pronunciar la conferència “Catalunya- Argentina: un diàleg constant”, en la qual es va abordar el fenomen del tango i els seus principals compositors.

PROGRAMA

1 de març

L'argentí Jorge de Persia, crític musical del diari “La Vanguardia”, va pronunciar la conferència “Catalunya- Argentina: un diàleg constant.”

8 de març

L'escriptor i crític colombià José Arteaga va pronunciar una conferència sobre les relacions entre músics catalans i colombians. A continuació, concert a càrrec de la compositora colombiana Giselle Ivonne.

15 de març

El xilè Eulogio Dávalos, músic, compositor i intèrpret de guitarra clàssica, va pronunciar la conferència “Xile: entre el cant i l'exili.

22 de març

Taula rodona sobre els compositors catalans a l'Amèrica Llatina i els compositors llatinoamericans a Catalunya, amb la intervenció del crític musical argentí Jorge de Persia i del compositor, també argentí Eduardo Diago. La taula va ser moderada per Domènec González de la Rubia, compositor, director d'orquestra i President de l'Associació Catalana de Compositors.

12 d'abril

Taula rodona “Música, política i exili a l'Amèrica Llatina” amb els compositors xilens Gabriel Brcnic i Carlos Silva, el compositor argentí Eduardo Diago i el compositor i director d'orquestra González de la Rubia.

19 d'abril

El veneçolà Pablo González, director de l'Orquestra Iberoamericana Casa Amèrica Catalunya, va pronunciar la conferència “Veneçuela: el descobriment d'una rica tradició, dins el cicle Músiques de l'Exili.

La presentació serà a càrrec de Domènec González de la Rubia, compositor i president de l'Associació Catalana de Compositors.

21 d'abril de 2007

Concert del guitarrista colombià Edwin Guevara, amb interpretació de temes de Falla, Tàrrega, Llobet, Villalobos i Cherubito.

9 de maig

Francesc Bonastre, catedràtic de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), va pronunciar la conferència “Mèxic: del virregnat al món contemporani”.

31 de maig

Concert “Música d'autors iberoamericans”, amb participació del flautista Jordi Gendra i la pianista Viktoria Ktsyuba.

7 de juny

Cecilio Tieleles va pronunciar la conferència "La música cubana entre la independència i la revolució". L'acte va ser presentat pel compositor i director d'orquestra Domènec González de la Rubia.

21 de juny

Joan Carles Moreno, historiador i crític musical, va pronunciar la conferència "Brasil: el ritme de la vida" en motiu del Dia Internacional de la Música. A continuació, el músic brasiler Cris Vianna (veu i guitarra) va interpretar peces de bossa nova.

El Concert del dijous

5 de juliol

Músics d'una i altre banda de l'Atlàntic han passat pel Concert del dijous, un espai dedicat a la música que Casa Amèrica Catalunya té intenció de consolidar.

Els encarregats d'inaugurar el Concert del dijous van ser el grup Samba Gode (Brasil), encapçalats per Gengis Rosa Pinto. Aquest grup va oferir un recital de samba tradicional brasilera, amb temes com Me leva, Triste madrugada, Aquele lencinho, Verdade o Samba pras mossas.

Fòrum Internacional de Música Barcelona Ciutat

18 de juliol

Els pianistes Ludovica Mosca, Paulo Kolb i Cecilio Tieleles van oferir als assistents un concert de música per a piano amb peces dels compositors A. Ginastera, H. Villa-Lobos, N.R. Espadero, J. Cage, H. Cowell, M. Ponce, A. Sardà i D. Padrós. Aquest recital forma part del programa de concerts del Fòrum Internacional de Música Barcelona Ciutat.

Prèviament, durant el matí i primera hora de la tarda, i en el marc d'aquesta trobada internacional de pianistes, es va celebrar una conferència a càrrec del pianista Cecilio Tieleles sobre l'obra del compositor cubà Espadero, una taula rodona sobre les sortides professionals dels joves pianistes i una classe magistral sobre la interpretació de la música del segle XX i XXI a càrrec de Ludovica Mosca. L'activitat es va organitzar conjuntament amb JPC Iniciativa Musical.

Cantant a Víctor Jara

Concert

20 de setembre de 2007

Concert commemoratiu del 75è aniversari del naixement del cantautor xilè Víctor Jara, assassinat el 16 de setembre de 1973, després del cop d'estat militar del general Pinochet. Aquest homenatge musical va anar a càrrec del xilè Lucho Roa, el qual va interpretar temes de Víctor Jara i Violeta Parra, a més de musicar poemes de Pablo Neruda.

L'auditori de Casa Amèrica Catalunya es va omplir de gom a gom per escoltar cançons emblemàtiques xilenes i de l'altiplà com ara *En la frontera* o *Papel de plata, ojos azules*. Finalment, Lucho Roa va interpretar música de Víctor Jara, acompanyat de la veu i l'afecte del públic.

Fado distraído

Recital

10 d'octubre de 2007

La cantant de fado **Névoa**, acompanyada de **Joan Garrobé** (guitarra portuguesa i guitarra clàssica), **Publio Delgado** (guitarra acústica) i **Guillermo Prats** (contrabaix) va interpretar un recital de fados, en el marc del nou espai de música obert per **Casa Amèrica Catalunya**.

Gisela Baum

Música folklòrica argentina

17 d'octubre de 2007

La cantant argentina **Gisela Baum**, acompanyada del guitarrista i compositor xilè **Juan Antonio Sánchez, Chicoria**, va interpretar obres del seu darrer treball, *Retrato*. Ambdós intèrprets també van recórrer a una selecció d'autors i compositors, entre els quals van destacar Atahualpa Yupanqui, Hermanos Núñez, Arsenio Aguirre, Cuchi Leguizamón, Juan Quintero, i Carlos Aguirre *el Negro*.

IV Certamen Internacional de Guitarra de Barcelona Miquel Llobet

Del 4 a l'11 de novembre de 2007

Auditori Eduard Toldrà del Conservatori Municipal de Música de Barcelona.

En col·laboració amb Iberamerik Concert i Estudio Musical Eulogio Dávalos.

L'esdeveniment, que compta amb el patrocini, entre d'altres, de **Casa Amèrica Catalunya**, s'ha convertit en una de les principals cites del món de la guitarra clàssica al sud d'Europa. En aquesta edició, a més del concurs de guitarra –en què van participar aspirants de països inèdits com ara l'Argentina, França o el Brasil– es va retre homenatge a Maria Luisa Anido, argentina coneguda com La Dama de la Guitarra, en el centenari del seu naixement.

Talli i els sons de les comunitats rurals mexicanes

Concert

15 de novembre de 2007

El so de la formació **Talli** ens va portar al mestissatge iniciat el segle XVI amb unes músiques que han anat evolucionant durant els segles. Els instruments de corda, les harmonies, els ritmes i la poètica del barroc hispà són recreats pel poble autòcton amb sensibilitat pròpia. Producte d'una música amb prioritats festives i multiculturals, aquests sons els permeten experimentar la fusió de diversos ritmes globals, sonoritats noves, composició i improvisació poètica.

Els integrants de Talli, **Ladidet López, Simao Hernández, Pedro Strukelj, Luis Robles, Rafael Ramírez** i **Francesc Tomàs, Panxito**, a més de fer les veus, toquen l'arpa, el violí, les *jaranas*, la guitarra barroca, el *requinto*, el *guitarrón*, la guitarra *huapanguera*, la *zanfona* i instruments de percussió.

“De sobte... la paraula”

Música i poesia

4 de desembre de 2007

El cubà **Alexis Díaz Pimienta** va oferir una autèntica coreografia de paraules, deixant entreveure un acolorit món d'improvisació i atracció. Pimienta va escampar el seu *repentismo* cubà, acompanyat amb la guitarra del seu compatriota **Iván Carrasco**, en una improvisació poètica i musical amb textos d'ell mateix i d'autors cubans i espanyols.

Concert de Nadal

Concert

13 de desembre de 2007

Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona

En col·laboració amb el Cos Consular Llatinoamericà acreditat a Barcelona, la Federació de Entidades Latinoamericanas de Catalunya (FEDELATINA) i l'Ajuntament de Barcelona.

El concert de Nadal que any rere any organitza la **Fundació Casa Amèrica Catalunya** va obrir un canal solidari amb l'Amèrica Llatina amb la captació de fons destinats a la reconstrucció d'equipaments i infraestructures que van quedar malmesos a causa dels desastres naturals que van assolir algunes zones d'aquest continent el 2007.

L'**Orquestra de Cambra Iberoamericana de Catalunya**, el cor infantil **Voces por la Integración**, **Pablo Logiovine** al bandoneó, **Carlos Maza** a les *tarkas* i el cantant equatorià **Jesús Fichamba**, tots ells sota la direcció i els arranjaments de **Pablo González**, van protagonitzar la vetllada.

El comissionat de l'alcalde per a la Immigració i el Diàleg Intercultural, **Daniel de Torres**, va inaugurar l'acte ressaltant el caràcter solidari de l'esdeveniment i la càrrega històrica i simbòlica de l'escenari elegit per dur-lo a terme.

Per la seva banda, **Jaime García Amaral**, cònsol general de Mèxic a Barcelona i cònsol degà del Cos Consular Iberoamericà acreditat a Catalunya, va incidir en els motius que van impulsar la col·laboració d'aquest grup d'institucions amb l'organització del concert: els terratrèmols al Perú i a Xile, les inundacions a l'Argentina, l'Uruguai i Colòmbia, i els huracans a l'Amèrica Central.

ESPAI DE TROBADA

Presentació de la Cambra Hispano Brasileira de Turisme, Comerç i Serveis

12 de juliol

La Cambra Hispano Brasileira de Turisme, Comerç i Serveis té com objectiu fomentar l'intercanvi entre Brasil i Espanya, desenvolupar el turisme sostenible a Brasil, i aprofundir el coneixement empresarial, tècnic i cultural entre ambos països.

La presentació del projecte va anar a càrrec de Marco César Naslausky, ambaixador cònsol general de Brasil a Barcelona, Flavio A. Soares, president de la Cambra Hispano Brasileira de Turisme, Comerç i Serveis, Paulo Ferfebaum, secretari de la Cambra Hispano Brasileira de Turisme, Comerç i Serveis, i Antoni Traveria, director general de Casa Amèrica Catalunya.

Presentació del nou cònsol de Perú a Barcelona

12 de juliol

El president del Centre Peruà de Barcelona, Segundo Holguín, va presentar i va donar la benvinguda a Miguel Palomino de la Sala, nou cònsol de Perú a Barcelona, el qual va oferir un discurs als assistents.

PREMI IBEROAMERICÀ CASA AMÈRICA CATALUNYA A LA LLIBERTAT D'EXPRESSIONIÓ

II Premi Iberoamericà Casa Amèrica Catalunya a la Llibertat d'Expressió. Pàgina/12. 3 de maig de 2007

El segon Premi Iberoamericà Casa Amèrica Catalunya a la Llibertat d'Expressió va ser atorgat al diari argentí Pàgina/12 per la seva trajectòria i el seu compromís explícit en la defensa de la llibertat d'expressió i dels drets humans universals. El rotatiu, que té un gran prestigi a l'Argentina, complirà aquest any el seu 20è aniversari.

El conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya, Joan Manuel Tresserras, va participar en l'acte de lliurament del II Premi Iberoamericà Casa Amèrica Catalunya, juntament amb l'històric periodista català Josep Pernau.

El cantautor Joan Manuel Serrat va lliurar el guardó a Ernesto Tiffenberg i Horacio Verbitsky, director i columnista de Pàgina/12, respectivament. La distinció va consistir en la litografia "Ataduras", creada expressament per a l'ocasió per l'il·lustrador Andrés Rábago, "El Roto".

BEQUES

Inauguració del curs acadèmic

31 de gener de 2007

L'acte, presentat pel director general de **Casa Amèrica Catalunya**, **Antoni Traveria**, va incloure la preestrena de la vídeo-instal·lació "Utopia Col·lectiva" (veure capítol "Exposicions").

Acord de col·laboració amb la Fundación Carolina

8 de febrer de 2007

Rosa Conde, presidenta de la Fundación Carolina, i **Antoni Traveria**, director general de la **Fundació Casa Amèrica Catalunya**, van subscriure un acord marc de col·laboració entre les dues entitats per unir esforços en la formació especialitzada en àrees d'interès comú. L'acord estableix el marc general de col·laboració entre les dues entitats per a la realització d'activitats. La Fundación Carolina, constituïda l'any 2000, promou les relacions culturals i la cooperació en matèria educativa i científica entre Espanya i els països de la Comunitat Iberoamericana de Nacions, així com altres països amb vincles històrics, culturals o geogràfics especials.

Per la seva naturalesa, mandat i funcions, la Fundación Carolina és una institució única en el sistema espanyol de cooperació al desenvolupament, així com en el marc de la Comunitat Iberoamericana de Nacions. La seva singularitat es deu, entre d'altres aspectes, al fet que diferents agents públics i privats participen conjuntament en el finançament, els òrgans de govern i les activitats de la fundació.

Nous valors de la literatura en llengua castellana

16 de febrer de 2007

En col·laboració amb la Fundación Carolina.

Conversa oberta entre el peruà **Santiago Roncagliolo** i el català **David Barba**, dos dels escriptors més prometedors de l'última fornada de literats en llengua espanyola. Roncagliolo i Barba van intercanviar comentaris distesos sobre les motivacions que actuen de motor entre la nova generació d'escriptors.

L'experiència del CIDEU

17 d'abril de 2007

En col·laboració amb la Fundación Carolina.

La secretària general del Centre Iberoamericà de Desenvolupament Estratègic Urbà (CIDEU) i regidora de l'ajuntament de Barcelona, **Maravillas Rojo**, va destacar la importància del treball en xarxa entre ciutats per tal de compartir coneixements en l'elaboració dels seus plans estratègics. Per a Rojo, aquests plans són concebuts no com a mers plans urbanístics des del punt de vista administratiu, sinó com a àmbit de trobada per plantejar un model de ciutat al servei dels seus habitants. En un món amb una densitat de població creixent és necessari fer les ciutats sostenibles i habitables.

Cloenda del curs acadèmic

28 de juny de 2007

L'Auditori de **Casa Amèrica Catalunya** va ser escenari de l'acte de cloenda del curs acadèmic 2006-2007 per als estudiants que, becats pel Ministeri d'Afers Exteriors i de Cooperació, van completar la seva formació a Catalunya. En l'acte, que va comptar amb la intervenció d'**Antoni Traveria**, director general de **Casa Amèrica Catalunya**, i que va incloure un concert de *bossa nova* a càrrec del músic brasiler **Cris Vianna** (veu i guitarra), van assistir-hi una vuitantena d'estudiants procedents de 40 països diferents d'arreu del

AJUTS A LA COOPERACIÓ CULTURAL

Projecte d'integració social a través de l'expressió creativa

Guatemala

Projecte “La Cambalacha”

“La Cambalacha” és un projecte cultural especialment dirigit a nens, nenes i adolescents que impulsa la integració social mitjançant l'expressió creativa. L'associació treballa amb diferents comunitats rurals de l'entorn del llac Atitlán, al departament de Sololá (Guatemala), on l'accés a l'educació artística és pràcticament impossible.

La Cambalacha també és el nom que rep l'espai creatiu que, situat a San Marcos La Laguna, disposa de les infraestructures necessàries per realitzar tallers o programar actuacions amb la presència de públic. Gràcies a la col·laboració de **Casa Amèrica Catalunya**, l'associació ha iniciat i desenvolupat processos de sensibilització i dinamització artística amb més de 3.000 nens, nenes i joves de vuit comunitats.

Armando Armero: un projecte educatiu

Colòmbia

Associació Verd Volcànic

Casa Amèrica Catalunya dona suport a la Fundación Armando Armero, creada per a la recuperació patrimonial i simbòlica del que va ser la localitat colombiana d'Armero, arrasada el 1985 per l'erupció del volcà Nevado del Ruiz. Concretament, **Casa Amèrica Catalunya** ha col·laborat en el disseny i la implementació dels serveis educatius del Centro de Interpretación de la Memoria y la Tragedia de Armero (CIMTA), a través de l'associació catalana Verd Volcànic. La finalitat del CIMTA és contribuir a la recuperació de la memòria i estimular, al mateix temps, l'estudi i la prevenció dels riscos naturals.

El projecte forma part del pla “Armando Armero. 20 anys després”, que també inclou la creació d'una ruta cultural turística i la construcció d'un museu interactiu dedicat a les catàstrofes naturals, un referent únic en tot el món. La voluntat dels impulsors és trobar noves vies de desenvolupament de les poblacions d'Armero-Guayabal i Lérída, i en general de tot el departament de Tolima.